

Atatürkün ölümü
Almanyada derin
elem uyandırdı

AKŞAM

İngilizler Atatürke dahî
asker, dahî devlet ve
islâhat adamı diyorlar

Sene 21 — No. 7213 — Fiati her yerde 5 kuruş

PAZAR 13 Teşrinisani 1938

Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

İsmet İnönü, büyük bir asker ve büyük bir devlet adamıdır

Türkiye İsmet İnönünü intihab etmekle dünyaya kiyaset dersi verdi

*Paris gazeteleri Türkiye bu intihab ile kalkınmasına
fasılasız devam edeceğini dünyaya gösterdi diyorlar*

Cümhurreisi İsmet İnönü Millet Meclisi huzurunda mühim nutuklarını irad ederken

Paris 12 (A.A.) — Öğleden sonra çıkan gazeteler, İsmet İnönünün intihabı hakkında mütalealar serdetmektedirler.

Intransigeant ile Paris Soir, İnönünün şahsiyetine uzun makaleler tahsis etmişlerdir.

Paris Soir şöyle yazıyor: Devlet adamı olarak kendini göstermiş olan bir büyük asker.

Marcel Sauvage, Intransigeant gazetesinde şöyle diyor:

Bir büyük harb şefi, bir büyük idare adamı ve Fransanın dostu.

Paris Soir, diğer bir makalesinde diyor ki:

(Devamı 2 inci sahifede)

İcra Vekilleri heyeti Cümhur reisine şükranlarını arzettiler

Kabine Cümhurreisinin başkanlığında toplanarak muhtelif meseleleri görüştü

Ankara 12 (A.A.) — Bugün saat 15 de başta Başvekil B. Celâl Bayar olduğu halde yeni İcra Vekilleri heyeti toplu olarak Reiscümhur İsmet İnönünün köşklerine giderek kendilerine gösterilen itimaddan ve Kabineye tayinlerinden dolayı minnet ve şükranlarını arzetmişlerdir.

Saat 16 da Reiscümhur İnönü, Başvekâlet dairesine teşrif buyurmuşlar ve riyasetlerinde toplanan İcra Vekilleri heyetinde muhtelif meseleler görüşmüştür.

Atatürkün cenaze merasimi

Ankara 12 (A. A.) — Anadolu ajansının öğrendiğine göre, Atatürkün cenaze merasimi Ankarada 21 Teşrinisani Pazartesi günü yapılacaktır.

Üniversite gençliği bugün Taksimde and içecek

*Merasimden evvel abideye gençlik
namına büyük bir çelenk konacak*

Dünkü toplantıda üniversiteller

Dün Üniversite konferans salonunda toplanarak Atatürkün hatırasını taziz eden yüksek tahsil gençliğine merasimin sonunda Üniversite rektörü B. Cemil Bilsel tarafından şu tebliğ yapılmıştır:

«Yüksek tahsil gençliğinin bir arzusu vardı. Bu konferans salonunda yaptığımız toplantıdan sonra Atatürkün Taksimdeki âbidesi etrafında toplanarak ona olan sevgimizi bütün dünyaya ilân etmek.

Dün Vali ile görüştüm. Beraber Ankaraya müracaat ettik. Yeni hükümetin Dahiliye Vekilinden alınan müsaade ile yarın saat 11 de Taksim âbidesinde toplanacağız. Orada toplan-

cağız, orada yemin edeceğiz, orada dağılacğız. Hükümetin ve yüksek tahsil gençliğinin arzusu budur.

Atatürkün cenazesi halka gösterildiği gün de onu görmek arzunuz da nazarı itibara alınacak belki onu en evvel Üniversiteller görecektir.»

Rektörün sözleri bittikten sonra talebeden bir genç yüksek sesle demiştir ki:

— Sizden bir ricamız daha var. Bütün arkadaşlar onunla beraber Anka-

(Devamı 2 nci sahifede)

[Üniversitelerin dün yaptıkları toplantıya aid yazı ve resimler 4 üncü sahifemizedir.]

Büyük Millet Meclisi Büyük Önder Atatürkün aziz hatıralarını ayakta tebci ve taziz ederken

(Meclisin tarihli toplantısına aid diğer resimler 5 nci sahifemizedir)

Dahî asker, dahî devlet ve islahat adamı Atatürk

İngiliz gazeteleri, Atatürkün hiç bir devlet adamının yapamadığı işleri başardığını hayranlıkla yazıyorlar

Londra 12 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor: Bütün Londra gazeteleri, Atatürke başmakaleler ve makaleler tahsis etmektedirler.

Times gazetesi başmakalesinde diyor ki:

«Kemal Atatürkün, yeni Türkiye'nin kurucusu ve yapıcısı olan o meşhur Mustafa Kemal paşanın şahsında büyük asker, büyük devlet adamı ve büyük şef ölmüştür. 1919 danberi Türkiye'nin tarihi, onun hayatının tarihi oldu. Cesareti ve vatanperverliği onu ümitsiz görünen bir teşebbüsün başına, küçük, bitkin ve muzaffer mütefakilerin kahr istekleri önünde bütünlüğünü kaybetmiş bir milletin mukavemetinin başına kaydı. Onun ruh kuvveti ve azim ve iradesi, kim olursa olsun diğer herhangi bir şefi sarılabilecek olan zorlukları yenmesine yardım etti. Onun daha evvel Gelibolu yarım adasındaki epik mücadelede İngiliz müstevlilere karşı talihi tersine çevirmiş olan askeri dehâsı, nihayet kendi davasına tam ve parlak bir zafer temin etti. Bahtiyar ve galib asker adamı, cüretli ve cesaretli fakat aynı zamanda ihtiyatlı ve basiretli bir devlet adamı ve islahatçı oldu. Ekseriya hasta adamın ölümü için ayın yapmış olan Avrupa otoritelerini mahcup etmiştir. Bunlar, Türk milletinin harekete geçmek ve devleti tekrar canlandırmak için sadece Şefin sihirli çubuğu ile teması bekliyen gizli kuvvetlere malik olduğunu unutuyorlardı.

Times, Atatürkün muhtelif islahatını gözden geçirdikten sonra şu suretle devam ediyor:

Onun muvaffakiyetleri yalnız memleketin dahilinde Avrupalılaşmasına münhasır kalmıyordu. Daima ilham ve bazen de idare ettiği harici politika, Türkiye'yi batı devletlerinin dostluk çerçevesi içine koydu ve eski düşmanlardan yeni dostlar yaptı. Evvelce Avrupada bir tufeyli telâkki edilen

Türkiye, onun idaresi altında Avrupa politik heyetinin kıymetli ve müteakki bir azası haline geldi. Türkler için bir bahtiyarlık eseri olarak, o, diğer millet şeflerini eski arkadaşlarını uzaklaştırmaya sevkeden şüphe ve hasetlere asla kapılmadı ve onun kurduğu sosyal ve politik akide sağlam temellere dayanmaktadır. Kendisi tarafından hazırlanmış ve idare edilmiş olan Türk inkılabı, erkek kadın bütün vatandaşlara Türkiye'nin evvelki nesillerinden hiç birine nasib olmıyan hür, tam ve emin bir hayat verdi. Yeni Avrupada harb ve ihtilâl karışıklıklarından ortaya çıkan şeflerden hiç biri daha fazlasını yapmamış ve bu kadar zorlukları yenemiştir. O, bir milleti matem içinde bıraktı. Türkler şimdi dostları olan ve Atatürkü kendisinden korkular bir düşman sıfatıyla derin bir hayranlıkla takdir etmiş olan İngilizlerin bu kadar büyük bir adamın ölümünün Türkiye ve Avrupa için hasıl ettiği ziyadan dolayı pek ziyade müteessir olduklarını bilerek kısmen müteselli olabilirler.

Times gazetesi diğer bir sahifede Atatürkün tercemei haline beş sütunluk bir yazı daha tahsis etmiştir. Bu yazı şu satırlarla bitiyor:

Kararı, cesareti ve şiddeti Türkiye'yi düşmandan kurtarmış ve sonra da yalnız Rusyada Pier ve Lenin tarafından yapılan sosyal değişikliklerle kabili mukayese değişiklikler vücutte getirmiş olan hayret verici adam öldü. Asker, teşkilatçı ve idareci, onun modern Türkler arasında hiç bir rakibi yoktu ve çok eski zamanın harpcu sultanları arasında da pek az rakibi vardı. Muvaffakiyetleri, Türkiye'yi bir Avrupa devleti yaptı, yakın doğunun tarihini değiştirdi ve müslümanlığın istihalesinde hâlâ da katî bir tesiri olabilir.

Daily Telegraph yazıyor: Müteddidd kuvvetli adamların iktidar mevkiine geldiğini gören nesli-

miz, bunların eserlerini gözden geçirdiği vakit hiç bir millet ve devlet inkılabının ne Atatürk tarafından yapılan kadar fevkalâde, ne de onun kadar iyi mühlhem olmadığını anhyacaktır.

Daily Telegraph, aynı zamanda Atatürkün İngiltereye olan dostluğuna karşı da hayranlığını kaydetmektedir.

News Chronicle gazetesi «Boz Kurt» başlığı altında yazdığı başmakalesinde diyor ki:

«Atatürk, «Eğer yaşasalar» tarihin bugünkünden çok farklı olacağını» bir hakikat olarak söyleyebileceğimiz mahdud adamlardan biri idi. Diğer diktatörler arasında yalnız Lenin, inkılabındaki hayret verici cüreti ile, kendisiyle mukayese edilebilir.

Aynı gazetede Vernon Bartlett'in imzası altında okunan uzun bir makalede ezcümle deniliyor ki:

Atatürkün islahatı devamlı olacaktır. Zira bu islahat harpten evvel kendisini tanımış olanlar için hemen hemen tanınamıyacak derecede değişmiş olan Türkiye'yi inhitat etmiş bir memleket halinden kuvvetli ve hürmet edilen bir memleket haline çevirmiş ve onu tek düşmanı kalmadan bırakmıştır. Bu, zamanımızın hiç bir diktatörünün başaramadığı bir şeydir.

Daily Mail de bir makalesinde şu satırları yazıyor:

Bugün Türkiye büyük ve yeni bir memleket ve harb sonrasının dehşet, sefalet ve bitkinliğinden çıkmış olan bu yeni Türkiye Atatürkün di-mağından vücut bulmuştu. O, bu Türkiye'yi kendi elleriyle dünyaya getirdi.

Daily Ekspres yazıyor:

Atatürk, Türkiye'yi, hesaba katılması icabeden yeni bir memleket haline getirdi.

Daily Herald da, Atatürkün uzun bir tercemei halini neşretmektedir.

Atatürkün naaşı tahnit edildi

Büyük Şef Atatürkün azız naaşları, Haseki hastanesi teşrihi marazî mütehassısı doktor B. Lütfinin riyaseti altında mütehassıs bir heyet tarafından tahnit edilmiştir. Tahnit ameliyesine evvelki gün saat 9,5 da başlanmış ve akşam geç vakit neticelenmiştir.

Ankaradaki Fransız kolonisi

Dün Atatürk anıtına çelenk koydular

Ankara 12 (A.A.) — Kadın, erkek ve çocuk Ankaradaki Fransız kolonisi B. Kosolos B. Ganet'in ve Ankara'nın eski Fransız sakinlerinden Casalonna'nın idaresinde bugün saat 12 de toplu bir halde Ulus meydanındaki Atatürk anıtına giderek Türk ve Fransız bayrakları renklerini havi büyük bir çelenk koymuştur. Fransız büyük elçilik erkânı da bu merasime iştirak etmiştir. Âbide önünde bir dakika sükût muhafaza edilmiş müteakiben cemaat dağılmıştır. Kalabalık bir halk kütlesi bu merasimde hazır bulunmuş ve Fransız kolonisinin bu dost ve içten gelen jestine karşı sempati göstermiştir.

Ankaradaki Alman kolonisinin teessür mektubu

Ankara 12 (A.A.) — Ankaradaki Alman kolonisi toplanarak Büyük Millet Meclisi riyasetine Atatürkün vefatından dolayı hissettikleri derin teessürü ve Türk milletinin bu büyük yasına iştiraklerini bildiren bir mektup göndermiştir.

Londra büyük elçimiz İstanbul'a geliyor

Ankara 12 (Telefonla) — Londra büyük elçimiz B. Fethi Okyar bu akşamki ekspresle İstanbul'a hareket etmiş, istasyonda Başvekil B. Celâl Bayar ve Hariciye Vekili B. Şükrü Saraçoğlu tarafından uğurlanmıştır.

Atatürkün cenaze merasiminde buluna- cak ecnebi heyetler

Devletleri temsilen memleketimize gelece
heyetlerin bir kısmı tesbit edildi

Balkan devletlerini Yunan Başvekil, Yugoslavya Harbiye ve Bahriye Nazırı, Rumen Deniz ve Hava Nazırı, Bulgar Harbiye Nazırı temsil edecek

Atatürk için teşrinisanın 21 inci pazartesi günü Ankarada yapılacak olan büyük cenaze merasiminde hazır bulunmak üzere otuz kadar devleti temsilen memleketimize mümtaz heyetler ve mümessiller gelecektir. Heyetlerin bir kısmı şimdiden tesbit edilmiştir. Bunları sırasıyla yazıyoruz:

Sovyet heyeti

Moskova 12 (A.A.) — Atatürkün cenaze merasiminde Sovyetler birliğini, Hariciye Halk komiseri muavini Potemkinin riyasetinde Karadeniz donanması komandanı amiral Yumaşov ve Ankara büyük elçisi Terentievden mürekkep bir heyet temsil edecektir.

Yunan heyeti

Atina 12 (A.A.) — Atatürkün cenaze merasiminde, Yunanistan, Başvekil general Metaksasın riyaseti altında büyük bir heyet tarafından temsil edilecektir. Heyet şu zevattan mürekkeptir:

Başvekil general Metaksas (majeste Kralın ve kraliyet hükümetinin başmüessili), majeste Kralın askeri maiyet kumandanı general Demestikas (majeste Kralın ikinci müessili), Harbiye müsteşarı general Papadimas (ordunun müessili ve hükümetin ikinci müessili), Ankara elçisi B. Rafael (Kralın ve hükümetin üçüncü müessili), Başvekilat hususi kalem direktörü, üç yaver subay, Hariciye nezaretinden bir ataşe.

Yunanistanı cenaze töreninde aynı zamanda dört subay kumandasında

120 kişilik sancaklı bir askeri kıta temsil edecektir.

Cenaze günü bütün Yunanistan'da resmi matem günü ilân olunacak ve resmi binalardaki bayraklar merasimden bir gün evvel ve bir gün sonra dahi yarıya çekilecektir.

Yugoslav heyeti

Belgrad 12 (A.A.) — Atatürkün cenazesinde hazır bulunacak olan Yugoslav heyeti, heyet reisi Bahriye ve Harbiye Nazırı general Meditile Yugoslavyanın Ankara elçisi Acemovitch ve Kralın fahri yaveri amiral Prica'dan mürekkeptir.

Rumen heyeti

Bükreş 12 (A.A.) — Atatürkün cenazesinde hazır bulunacak olan Rumen heyeti hükümet ve Kralığı temsil etmekte olan Deniz ve Hava Nazırı general Paul Teodoresko ile ordu genel müfettişi general Motas, general Trajan ve Romanyanın Ankara sefirinden mürekkeptir.

Bulgar heyeti

Sofya 12 (A.A.) — Atatürkün cenaze merasiminde Bulgaristanı temsilen bulunacak heyet aşağıdaki zevattan mürekkep olacaktır:

Başmabeyinci general Panof (majeste Kralın müessili), Harbiye Nazırı general Doskalof (Bulgaristan hükümeti müessili), Sofya garnizonu kumandanı general Lukas (ordunun müessili).

Bulgaristanı cenaze töreninde ayrıca 72 kişiden mürekkep bir askeri kıta dahi temsil edecektir.

İranda

Şehinşah hazretleri
sarayında bir ay matem
ilân etti

Tahran 12 (A.A.) — Atatürkün vefatı dolayısıyla sarayı Şehinşahi ve hükümet bir ay resmi matem ilân etmiştir. Majeste Şehinşah tedfin merasiminin sonuna kadar askeri ve resmi binalar üzerinde ve yabancı memleketlerdeki İran mümessilliklerinde bayrakların yarıya indirilmesini emir buyurmuşlardır. Bu iradei Şehinşahi bugün gazetelerde ilân edilmiştir.

Japonyanın taziyesi

Japon imparatorunun kardeşi
cenaze töreninde namına
çelenk konmasını emretti

Tokyo 12 (A.A.) — Japon imparatorunun mabeyincisi ve imparatorun kardeşi prens Takamatsu'nun kâtibi umumisi Türkiye büyük elçiliğine giderek Atatürkün vefatı dolayısıyla taziye ve derin teessürlerini beyan etmişlerdir. Prens Takamatsu, Türkiye Büyük Millet Meclisi riyasetine bir taziyet telgrafı çekmiş ve cenaze töreninde namına bir çelenk konmasını Japon büyük elçiliğine emretmiştir.

Üniversite gençliği bugün Taksim'de and içecek

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

raya gitmek istiyoruz. Gençliğin bu asil dileğini de kabul ediniz.

B. Cemil Bilsel:

— Bu arzunuz da mukaddestir, yerine getirilecektir. demıştır.

Yüksek tahsil gençliği bugün saat 11 de Cümhuriyet âbidesi etrafında toplanacaklar ve gençlik namına âbi-

deye muazzam bir çelenk koyacaklardır.

Merasime tam saat 11 de başlanacak, her fakülteden, birer talebe arkadaşlarının asil heyecanlarına tercüman olduktan sonra saat 11,50 de merasime Taksim meydanında nihayet verilecektir.

Bu merasimden sonra şehrimizdeki Fransız kolonisi de Cümhuriyet âbidesine bir çelenk koyacaktır.

Üniversite gençliğinin İsmet İnönü'ne bağlılığı

Dün İstanbul Üniversitesi gençliği Ankarada bulunan Reiscümhur İsmet İnönü'ne şu tazim telgrafını çekmiştir:

İstiklâlimizin, Cümhuriyetimizin ve inkılabımızın başında sizi görmek bahtına erişen İstanbul Üniversitesi gençliği, kara haberin kara felâketi karşısında büyük ümide ve biricik tesellisine kavuşmuştur.

Bütün Türk gençliği, milletinin ve başının sağ olmasını diliyerek hürmetle ellerinizden öperler.

İstanbul Üniversite gençliği

Atatürkün ölümü Alman- yada derin elem uyandırdı

Dahî Atatürk tarihin büyükleri arasında
ebedî bir yer işgal edecek

Berlin 12 (A.A.) — Atatürkün vefatından bahseden Völkischer Beobachter gazetesi, büyük devlet adamını tazimle yâd ettikten sonra diyor ki:

Almanya, Türk milletinin bu ölçülmez derecede ziyandan mütevellid acısına samimî olarak iştirak etmektedir.

Gazi, 1918 de ölen milletler grubu arasında azimli bir hareketle milletini tahammül edilmez bir diktadan kurtaran ve bütün dünyanın hayran kaldığı bir kalkınma yapan ilk devlet reisi olmuştur. Atatürk, tarihin büyükleri arasında ebedî bir surette gözükecektir. Türk milletine yeni bir medeniyet, kuvvetli ve feyizli yeni bir devlet miras bıraktı. Türkiye'nin, Almanya'da haset edileksizin takdir ve teslim edilen bu mirası korumasını temenni ediyoruz.

B. Hitler bu hissiyatı 1933 de büyük Millet Meclisi Hariciye encümeni reisi ile görüşmesi esnasında ifade

etmiştir. B. Hitler, Atatürkün muvaffakiyetlerinin kendisinin nasyonal-sosyalizmin muvaffakiyetine olan inancını teyid etmekte olduğunu bilhassa kaydetmiştir. Türkiye'nin kurtuluş mücadelesi parlak bir nümunedir. Türkiyede ve Almanyada kuvvetli bir köycülük millî kuvvetin tükenmez bir kudretidir. İki milletin aynı politik gayretleri mevcuttur. Ve dostlukları kuvvetli ekonomik münasebetlerle tarsin edilmektedir.

Türk milleti en büyük oğlunu kaybetti. İcraat adamı olan Atatürk memleketin ihya ve imarını dahilî islahatla ve komşularla takibedilen bir dostluk politikasıyla temin etmiştir. Dış politikadaki büyük muvaffakiyetleri, Çanakkalenin tekrar askeri hale konulması, Sancak meselesinin hali... ilâh. olmuştur.

Bu büyük asker ve bu dahî devlet adamı 1918 den 1922 ye kadar mücadelede olduğu gibi pasif işlerinde de zafer dallarıyla tefevvüç etmiştir.

İsmet İnönü büyük devlet adamı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bugün Paris ve Londra neşe içindedir. Çünkü İsmet İnönü İngiltere ve Fransa ile daima en dostane münasebetler idame etmiştir.

Liberte gazetesinde bir makale yazmış olan Claude Janetye göre Türkiye, İsmet İnönü'ni intihab etmekle kalkınmasına fasıla vermeksizin devam etmek azminde olduğunu göstermek suretile Fransızlara çok güzel bir siyasi kıyaset dersi vermiştir.

B. Janet, şöyle devam ediyor:

Atatürke halef olarak onun en yakın mesai arkadaşını Atatürk tarafından yapılmış olan kalkınma işine ait ilk gayretlerde onunla çalışmış olan arkadaşını intihab etmekle Türkiye Büyük Millet Meclisi, çok iyi bir harekette bulunmuştur. Filvaki Türkiye'nin kalkınma hareketine devam edebileceği ve gerek Avrupada gerek yakın şarkta çok daha mühim, çok daha kuvvetli bir mevki işgal edeceği tahmin edilebilir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Geçirdiğimiz büyük imtihan

Dünya, gözlerini Türkiye'ye çevirmişti.

Biliniyordu: Bu körpe cumhuriyetin kurucusu ve ilk reisi hastadır, ümitsizdir, «ondan sonra ne olacak?» deniyordu.

Bizi yakından tanıdıklarını sananların şayed şüpheleri olduysa, şayed ileriye doğru hamlelerimizde sürüceğimizi akıllarından geçirdilerse, Atatürkün eserini de, «çinde» bir çok Mustafa Kemaller yaşayan bu millette de tanyamamışlar demektir. Onların anlayışsızlıklarını, Türkiye'nin bugünkü muhteşem matemi fakat matemine rağmen vakur, yekvücut ve «her zamandan ziyade taze ve canlı» manzarası ne belâğ şeklinde meydana koymaktadır.

Şirazi hiç bir hadiseyle bozulmayacak olan ebedî Türkiye'nin ikinci Cümhurreisliğine, yine muazzam bir beynelmilel şahsiyet ve harp, sulh, imar kahramanı diye ün alan İsmet İnönünün gelmesi, bir millete müteakib şekilde nadir nasib olan bahtlarının ikincisi diye gıptalar uyandırıyor.

Devletimizin birinci reisinin ziyat bizde ve bütün dünyada nasıl derin bir elem ve büyük insanın hatırasına karşı hayranlıkların izharına vesile teşkil ettiyse, yeni Şefimizin bütün millî zu ve iradelerden yek'âvaz olarak yükselmesi; sarsılmaz bir kuvvet ve azım sembolü halinde başımızda tecelli etmesi, yakından olduğu gibi uzaktan da aynı derecede heybetli, haşmetli görünüyor ve Türkün disiplinli fakat şuurlu ruhuna misal teşkil ediyor.

Biz, sürü millet değiliz. Olmadığımızı da daima müstakil kalmakla, kimsenin boyunduruğuna girmemekle - hattâ asırlık ananeler mahsulü saltanatların, hilâfetlerin tâbil kalmamakla - bütün tarih imtidadınca isbat ettik. Buna rağmen, biz, millî dehamızı kendi şahsında aksettiren kudretli ve bize lâıyk bir şefi daima başında görmek iştiağıyla şiddetle çırpınan bir camia'yız. Son naehil padişahların bizi temsil edememesi yüzünden nasıl müteallim olduğumuzu geçen nesiller gayet iyi hatırlarlar. Cümhuriyet ise, en geniş imkânlar içinden millî mümessilimizi seçebilmek imkânını bize verdiği için, tam istediğimizi, tam kendi ruhumuzu ve mümessilimizi İsmet İnönünün kudretli, metodik, pürten, mütebesim ve hayatıyetli şahsında seçebilmekle bahtiyarız.

Dünya gözlerini bize çevirmiş, ne yapacağımıza bakıyordu: Bu imtihandan bütün vakar ve azametimizle çıktık.

(Vâ - Nû)

Küçükpazarda mektep

Viâyet, Küçükpazarda Demirtaş mahallesinde Etem paşa veresine aid konak ile müstemilâtın istimlak edilmesine karar vermiştir.

Yapılan tedkikat neticesinde bu konağın 36 bin liraya satın alınmasına imkân olduğu anlaşılmıştır. Bu hususta bütçeye ancak on bin lira-lık bir tahsisat konulmuştur. Mütetbakisi için şehir meclisi salâhiyet verilecektir. Bina'nın ferâğı derhal yapılacak ve bina hemen mektep haline konacaktır.

Sokak lâmbalarını yakıp söndürecek merkezler

Şehrin karanlık sokaklarının ten-viri için yeniden tesis ve ilâve edilen bin beş yüz lâmbadan bin üç yüz küsuru el ile söndürülecek tertibatı haiz bulunmaktadırlar. Fakat bunları söndürme işinin tatbikinde bazı fenni mahzurlar görüldüğünden belediye lâmbaların yakılıp söndürülmesi için muhavvile merkezlerinin tesisine lüzum görmüş, lazım gelen 80 bin liralık masrafın ödemesi için de belediye reisliği, şehir meclisinden salâhiyet istemiştir. Meclis bu tahsisatı kabul ederse, belediye idaresi, elektrik idaresile bir anlaşma yapacak ve münasip görülecek yerlere muhavvile merkezleri inşa edilecektir.

ŞEHİR HABERLERİ

Bebek-Dolmabahçe

Yolun açılması için hazırlanan plân bitmek üzere

Nafia Vekâleti tarafından verilen emir üzerine Bebek - İstinye hattından sonra Bebek - Dolmabahçe yolunun da açılması için şehircilik mütehassısı B. Prost'un tedkiklerde bulunduğunu yazmıştı.

Haber aldığımızı göre şehircilik mütehassısı B. Prost bu husustaki tedkikatını bugünlerde bitirecektir. Mütehassısın hazırladığı plân şehir meclisinin tasvibinden geçtikten sonra tasdik edilmek üzere Nafia Vekâletine gönderilecektir.

Esasen Bebek - İstinye plânı ve Beşiktaşta Barbaros türbesinin etrafının tanzimi de evvelce mütehassıs tarafından hazırlanmış ve vekâletçe tasdik edilmiştir. Yeni yolun plânı evvelki iki plâna uygun olacaktır.

Bu nasıl koşu?

Fatihte Çarşambada oturan Hüseyin isminde biri, yolda koşarak giderken altı yaşlarında Arif isminde bir çocuğa çarparak muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralanmasına sebep olmuştur. Yaralı çocuk tedavi altına alınmış, Hüseyin hakkında da kanunî takibata girişilmiştir.

Sandal kazası

Mahkeme mevkuf kaptanın kefaletle tahliyesine karar verdi

Bir müddet evvel Mehmed kaptanın idaresindeki motor, Haliçte Yemiş iskelesinden mezbahaya doğru giderken Halıcıoğlu iskelesi açıklarında Şabanın kayığına çarparak parçalanıp batırılmış ve kayıktaki yolculardan biri boğulmuştur.

Dün Ağırceza mahkemesinde tedbirsizlik ve dikkatsizlikle vefata sebebiyet vermek suçundan maznun kaptan Mehmedin muhakemesine bakılmıştır. Bu celsede mahkeme, kaza mesulünün iyice tesbiti için mahallinde bir keşif yapılmasına karar vermiştir. Bir heyet kaza yerinde keşif yaparak raporunu mahkemeye verdikten sonra muhakemeye devam edilecektir.

Diğer taraftan şimdiye kadar mevkufen muhakeme edilmekte olan kaptan Mehmed, kendisinin kefaletle tahliyesini istemiş, mahkeme tahkiki safhasının inkişaf etmiş olmasını göz önünde tutarak Mehmed kaptanın yüz elli lira nakdi kefaletle tahliyesine karar vermiştir. Mehmed kaptan derhal kefalet parasını yatırmış ve serbes bırakılmıştır.

Bir otobüs devrildi

Kaza maddi hasarla savuşturulmuş insanca zayıat olmamıştır

Eminönü - Emirân hattında işliyen şoför Mustafanın idaresindeki otobüs, dün Asrı mezarlık civarından geçmekte iken, tekerlekten bir çivinin fırlamasıyla müvazenesini kaybetmiş ve oradaki bir hendeğe yuvarlanmıştı. Kaza yalnız maddi hasarla savuşturulmuş, insanca bir zayıat olmamıştır.

Otomobil tramvaya çarptı Şoför Cemalın idaresindeki taksî ile 125 numaralı Şişli - Tünel tramvayı İstiklâl caddesinde çarpışmışlar, her ikisi de hasara uğramıştır.

Tramvaya atlarken

Tophanede oturan İhsan isminde biri, Çarşıkapıda Yedikule tramvayına atlamak isterken müvazenesini kaybederek düşmüş, muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralanmıştır. Polis, İhsanı Cerrahpaşa hastanesine yatırmıştır.

Beygir ürkütü

Nezafet amelesinden Kâzım, dolu çöp arabası ile Bahkapazarından geçerken beygir ürkütür, kunduracı Lâmbonun dükkânının vitrinine çarparak parçalamıştır.

Karilerimizin fikri

Üniversite kütüphanesinin yanındaki ahşap bina

Önünden her geçişimde yüreğim sızlıyor. Memleketin en kıymetli âsârını içinde toplayan şu üniversite kütüphanesi yanındaki ahşap konak, bu milyon değerindeki eserleri her an bir yangın tehlikesine maruz bırakmaktadır.

Maazallah böyle bir kaza olursa ziya, telâfi edilemez derecede büyük olacaktır. Modern eserler yapan üniversite idaresinin bu hususta dikkatini celb ederim.

Mustafa Doğan

Telefon kordonları

Nafia Vekâleti posta ve telefon umum müdürlüğünden:

Gazetenizin 24/10/1938 tarihli nüshasında «Nizamlar halka uymalı» başlığı altında intişar eden yazınız tedkik edilmiştir.

Bahse mevzu olan, telefon makinelerine daha geniş bir hareket serbestisi verilebilmesi için, telefon kordonlarının arzuya göre uzatılabilmesini teminen tarifeye buna ait ilâveler yapılması daha evvel idaremizce derpîş edilerek icabına tevessül olunmuştur. Keyfiyeti bu suretle tavzih eder saygılarımı sunarım.

Umumi müdür V. Ş. Karacan

İhracat piyasası çok canlıdır

55,000 ton üzüm ve 22,000 ton incir ihraç edildi

İhracat mevsimi çok hareketli geçiyor. Son bir ay zarfında gerek ihracatımızda, gerek ithalâtımızda bariz bir inkişaf göze çarpmaktadır. İstanbul piyasasında, üzerinde en çok muamele kaydedilen ihracat maddesi tiftiktir. Tiftik piyasasında evvelce görülen durgunluk tamamen zail olmuştur. İstanbul piyasasında en canlı maddelerin diğerleri de yün ve fındıktır. Bir ay zarfında her iki maddeden mühim miktarda ihracat yapılmıştır.

Hububat piyasasında canlı hareketler göze çarpmamıştır. Bunun belli-başlı sebebi, hariç piyasalarda fiatların pek düşük, buna mukabil bizde yüksek olmasıdır.

İhracatımızda olduğu gibi, ithalâtımızda da görülen inkişaf ehemmiyetle karşılanmıştır. İthalât maddelerinin en çoğunu manifatura eşyası teşkil etmektedir.

Gelen haberlere göre, İzmirden şimdiye kadar pek az tesadüf edilen mühim miktarda ihracat yapılmaktadır. Bu sne üzüm rekoltesi 75,000 tondur. Bunun 55,000 tonu ihraç edilmiştir. Keza, hurda kısımları hariç olmak üzere, 27,000 tonluk incir mahsulünün de şimdiye kadar 22,000 tonu satılmıştır.

Ankara caddesinde ağaçlardan bir kısmı kesilecek

Ankara caddesinin asfalt ve mozaik parkeye tahvil edilmesine karar verilmesi üzerine yaya kaldırımların genişletilmesi için cadde üzerinde bulunan âdi cins ağaçların kestirilmesi lâzımgelmisti. Bu ağaçlar belediye fen heyeti ile vilâyet orman müdürlüğü tarafından tedkik edilecek ve bundan sonra kesilmeğe başlanacaktır. Fena cins ağaçların yerine iyi cinsten ağaçlar dikilecektir.

İstanbul - Mudanya vapur tarifesi değişti

Denizbank İstanbul - Mudanya seferleri kış tarifesini bugünden itibaren tatbik sahasına koymuştur. Bugünden itibaren vapurlar saat 9 da Mudanyaya hareket edeceklerdir. Yalnız cumartesi günleri 13,5 da bir vapur daha kalkacaktır.

Göz pavyonu

Cerrahpaşa hastanesindeki pavyon 70 yataklı olacak

Cerrahpaşa hastanesinde yapılan göz pavyonunun bittiğini ve yakında açılacağını evvelce yazmıştık. 70 yataktan ibaret olacak yeni pavyona ilâve edilecek yeni yatakların masrafı için İstanbul belediyesinin Sıhhiye Vekâletine yaptığı müracaat bugünlerde bir hal suretine bağlanacak ve bu masraf temin edildikten sonra yeni pavyon açılacaktır.

Yeni göz pavyonundaki tesisat, son sistem vesait ile mücehhez olacağından memleketimizin göz tedavisi hususunda en mükemmel bir müessesesi olacaktır. Bundan başka yeni göz pavyonu ile burada yapılmakta olan cerrahî pavyonu müstemilâtı için bazı yerlerin istimlakine karar verilmiştir.

Bu yerler sahiplerinin istimlak bedeli için yaptıkları itiraz şehir meclisince tedkik ve müzakere edildikten sonra katî bir karar verilecektir.

Şirketi Hayriyenin kış tarifesi

Şirketi Hayriye kış tarifesini ay başından itibaren tatbik etmeğe başlayacaktır. Tarife hazırlıkları bitirilmiştir.

El çabukluğu

Sabıkalı İsmail 26 lirayı aşırıldığını inkâr ediyor

Fatih civarında oturan İsmail adında bir sabıkalı, Yemiş caddesinden geçerken, Leon adında birini yanına sokulmuş ve:

— Şurada bir zarf buldum, içi para dolu. Gel paylaşıalım.

Diye bir kenara çekmiştir. Bu konuşma sırasında İsmail, el çabukluğu ile Leonun çantası ile 26 lirasını aşırılmıştır.

Biraz sonra bunun farkına varan Leon zabıtaya müracaat etmiş ve gösterilen sabıkalı resimleri arasından İsmaili tanımıştır.

İsmail yakalanarak Adliyyeye verilmiş, dün Asliye üçüncü ceza mahkemesinde muhakemesine başlanmıştır. Maznun İsmail mahkemede, dolandırıcılık ve hırsızlıktan beş sabıkası ve beş çocuk babası olduğunu söyliyerek:

— Şimdi tövbe-kâr oldum, böyle işler yapmıyorum; Leonun paralarını ben almadım. Sabıkalı olduğum için polisler beni yakaladılar.

Diye suçunu inkâr etmiştir. Mahkeme, İsmailin tevkifine karar vererek şahidlerin celbi için muhakemeyi başka güne bırakmıştır.

İstimlak bürosu

Yeni kurulacak büro harita şubesine bağlı olacak

İstanbul imar plânının tatbiki münasbetile şehirde geniş mikyasta yapılacak olan istimlak işleri için müstakil bir imar bürosu kurulmasına karar verilmiş ve bu hususta şehir meclisince de salâhiyet alınmıştır. Meclisin bu kararı Dahiliye Vekâleti tarafından tasdik edildiğinden yakında istimlak bürosu teşkil edilecektir. İstimlak bürosu, belediye harita şubesine bağlı olarak çalışacaktır.

Bütün istimlak muameleleri bu büro tarafından idare edilecek ve ancak verilmesi icab eden tahsisatın itası için şehir meclisi daimî encümeninden karar alınacaktır.

Erenköy Pazartesi pazarının yeri değişti

Şimdiye kadar Bostancıda Vükelâ caddesi ile Erenköyü caddesi arasında pazartesi günleri kurulan pazarın Yazmacı Tahir sokağının deniz kenarında kurulmasına karar verilmiştir. Bu suretle bu semt ehali için yeni pazar yeri daha münasip bir mahalde bulunacaktır.

SOHBET:

Edebiyat

I

ANA DİLİ. — Geçenlerde bir yazımda, bizim lirik şiirimizin Fransız şiirinden üstün, ondan mükemmel olduğunu söylemiştim. Bu, pek düşünlmeden, alâlele verilmiş bir hükümdür. Ronsard'ın, Racine'in, Chénier'nin, Hugo'nun mısrağını Nefî'nin, Nailî'nin, Nedim'inkiler kadar sevemiyorsam kabahat sırf bende olabilir. Aceba bir Fransız, Ronsard'ın bir mısrağından aldığı zevki, Nedim'in gazellerinde bulabiliyor mu?

Fransızcaı oldukça bilirim, çocukluğumdanberi konuşurum. Bundan yirmi beş, otuz sene evvel Galatasaray'da okuyanların birçoğu gibi ben de Fransızca yazmağa, Fransızca şiir söylemeğe heves etmiştim. Fakat bu, o dili benimsemiş olmam, onu anlamak değil - hissetmem için kâfi değildir. Benim için Fransızca içinde yaşayan bir dil değildir; o, benim için, bir bilgi dili, yahut kibar bir dil olmaktan kurtulamamıştır. «Pain» ve «eau» kelimeleri benim için «ekmek» ve «su» kelimelerinin yerini tutamaz. Onlar, benim ekmek, su diye düşün, düşün nesnelerin kendileri değil, ancak birer işaret olabilir.

Her insanda ancak bir dilin kelimeleri birer varlık halindedir. Muhakkak ana dilinin demiyorum, bir dilin, düşündüğü, kendi kendisi ile konuşurken kullandığı dilin... Ancak o dildeki mısrağın güzelliğini, mükemmelliğini gerçekten hissederek, ötekilerde söylenilmiş şiirleri ise ancak aklı ile, tasavvur sureti ile, anlar. Halbuki güzelliği tahlil ile, tasavvur ile anlamak değil, birden hissetmek lâzımdır.

Bizim divan edebiyatımızdaki mısrağın ana dilimizle, bizim içimizde sadece birer işaret değil, birer varlık olmuş kelimelerle mi söylenmiştir? Hayır. Meselâ: «Haddenden geçmiş nezaket, yalü bal olmuş sana - Mey süzülmüş şişeden ruhsarı âl olmuş sana» gibi, hele: «Ey paybendi damgehl kaydı namü nenk - Takey hevayı meşgalei dehri bidrenk» gibi beyitlerin - ilâk bakışta - bize yabancı oldukları iddia edilebilir. Fakat ancak ilk bakışta... Onların manasını anlamak bile bize bir yakınlıkları olduğunu inkâr etmek kabil değildir. Onlar, bizim kelimelerimizle yazılmamış olsa bile bizim şiirimizle, bizim sesimiz, edamızla söylenmiştir. Bir Türk için «ab» kelimesi, «su» kelimelerinin sıcaklığını - tamaile değilse de - hayli kazanmıştır.

Bizim lirik şiirimiz, güzellik ve mükemmellik hususunda, Fransızlarınkinden üstün müdür?... Geçen gün bu suale bir cevap verilmesi kabil olduğunu sanmıştım. Fakat sonradan düşünüp anladım ki her insan için ancak bir tek dilin - ekseriya kendi ana dilinin - güzel ve mükemmel bir şiiri vardır; öteki dillerinki daima ona nisbetle zayıf, kusurlu gözükür. En zengin, en mükemmel şiiri aramak, en güzel mısrağı aramak kadar beyhudedir. Bunlar duyana göre, «su»ya göre değişir; duyan, «su» olmayınca da güzellik yoktur.

II.

ŞİİR ve MANA. — Şiirin manası, feryadın manası gibidir. Sadece: «Ay!» nidasının bir, yalnız başına bir manası yoktur. Yerine göre hayret, ızdırab ve daha birtakım hisler gösterir. Biz onun manasını, bağrının sesinden anlarız. Mısrağa da işte bu sesi verebilmek lâzımdır. Bu sesi bulamayan şairler, beyitlerine, manzumelerine istedikleri kadar parlak hayaller, cinaslar, «fikir»ler karıştırsınlar, elemlelerini de, neşelerini de ifade edemezler. Nâbî'nin şiiri Nefî'ninkinden, Nedim'inkinden daha az zengin değildir; fakat sadece manası var; ve söylemek istediğini yalnız kelimelerin delâleti ile anlatmağa çalışıyor; asıl heyecanı gösterecek ses yok... Bunun için her soğuk şiir gibi Nâbî'ninkine de manasız diyebiliriz.

Fakat herkes buna erebilir mi? Şüphesiz hayır. Ona eremiyenler öteki hünerlerle vakit geçirir ve buna şiir derler.

Sesi duymak da elbette herkese nasib olmaz. Duyamayanlar hayalleri, «fikir»leri için saymakla kendilerini avuturlar.

Nurullah Ataç

Üniversitelilerin asîl heyecanı

Yüksek tahsil gençliği dün konferans salonunda üçüncü defa toplanarak ATATÜRK'ün hatırasını taziz etti

"Atam müsterih ol! Bıraktığın emaneti kanımızın son damlasına kadar muhafaza edeceğiz,,

"Kalbimizde ATA'nın aşkı, başımızda Onun vefakâr yoldaşı, saçlarının her teli vatan ve millet davalarında ağaran İsmet İnönü ile yürüdüğümüz yolda yeni zaferlere ve muvaffakiyetlere doğru hızla gideceğimize hepimiz inanıyoruz,,

"Muazzam âbidelerin haşmeti uzaktan tebarüz ettiği gibi Atatürk dehasının azameti de vakayin uzaklaşması neticesinde bütün şaşaa ile tebarüz etmektedir. Atatürk bizim için ihtişamı uzaktan artan muazzam ve heybetli bir âbide olacaktır,,

Dün üçüncü defa olarak Üniversite konferans salonunda toplanan yüksek tahsil gençliği Büyük Atanın ölmez hatırasını yeniden taziz ve onun gençliğe emanet ettiği göz kamaştırıcı eseri nesilden nesile ebediyete kadar ulaştırmaya bir kere daha and içti.

Bütün bir milletin kalbine misli asla görülmemiş bir sevgi hâlesle yerleştikten sonra fanî dünyadan çekilip giden Büyük Önderin ölmesine bir türlü razı olmıyan gençlik derin ızdırabını bağrına gömerek elele vermiş bir kütle halinde tekrar ondan bahsetmek, onun ismini ve eserini anmak ihtiyacile konferans salonuna toplanmıştı.

Üniversite salonu hıncanın dolu, bahçeler dolu, buraya gelen yollar baştan başa dolu idi. Üç gündenberi yaş döken gözler daha kurumamış, üç gündenberi çehreleri bürüten matem henüz silinmemiş, bilâkis artmıştı.

Kürsüye gelen rektör titreyen bir sesle şöyle söze başladı:

"Atatürkü kaybettiğimiz üçüncü günündeyiz. Atatürkün acısıyla Üniversite üçüncü defa olarak toplanıyor. Onu kaybetmekten duyduğumuz derin acı, yüreğimizde açtığı yara ile her an daha fazla sızlamaktadır. Geçen her gün onu kaybetmekle nasıl büyük bir şey kaybettiğimizi daha fazla, daha iyi anlatıyor...

"Atatürk millî bir kahramandı, bir Türk ulusu idi, bütün Türklerin yetiştirdiği Türk ilinde yetişenlerin en büyüğü idi...

"Bütün dünya bugün onun büyüklüğü önünde, eserinin büyüklüğü önünde hürmet ve hayranlıkla eğiliyor...

"Biz burada bir kere daha onun önünde eğilelim."

Bütün bazlar öne eğildi. Hazin bir sükût dakikası yaşandı.

Rektörden sonra tarih doçenti B. Enver Ziya kürsüye geldi. Yirmi yıl evelden, 1918 den başlayarak Atatürkün inkılaplarını tarih sırasile anlattı, Türk tarihinin en parlak şan ve şerefle dolu yapıtlarını vakur bir eda ile çevirdi. Ve en nihayet:

"Kardeşlerim, dedi, kalbimizde Atanın aşkı, başımızda onun vefakâr yoldaşı, saçlarının her teli vatan ve millet davalarında ağaran İsmet İnönü ile yürüdüğümüz yolda yeni zaferlere ve muvaffakiyetlere doğru hızla gideceğimize, hepimiz inanıyoruz, hepimiz inanıyoruz ki Türkiye Cumhuriyeti Atamız dediği gibi mesud, muvaffak, muzaffer ve ilelebed payidar olacaktır."

Medeniye doçenti doktor Hıfzı Veldet:

uçsuz, bucaksız fezanın en uzak derinliklerinde öyle muazzam ve aydınlık yıldızlar vardır ki bunların cisimleri şaşmaz tabiat kanunlarının tesiriyle sönseler bile ezelden gelen ışıkları bizi ebede kadar aydınlatır. İşte Atatürk Türk fezasının böyle muazzam ve parlak yıldızıdır...

"Muazzam âbidelerin haşmeti uzaktan tebarüz ettiği gibi Atatürk dehasının azameti de vakayin eskimesi ve bu suretle uzaklaşması neticesinde bütün şaşaa ile tebarüz etmektedir. İşte Atatürkün bizim torunlarımızın nazârında ve dünya tarihindeki yeri, uzaktan ihtişamı artan muazzam ve heybetli bir âbide olacaktır."

Hıfzı Veldet büyük inkılâpçının milletimizin içtimâl bünyesinde vücade getirdiği derin tahavvülleri teker teker izah ediyor, asırlara sığmayacak inkılapları yirmi sene gibi kısa bir zaman parçasına sığdırmak hârikasını gösteren Mağlûb Olmak Adamın kıymetli sözlerinden parçalar naklediyor:

O, Türkün en olduğunu anlatırken demişti ki:

"Bütün dünyanın milletlerini tanım ve bu muarefem harp sahalarında olmuştur, ateş altında olmuştur, ölüm karşısında olmuştur. Yemin ile temin ederim ki bizim milletimizin kuvvei maneviyesi bütün milletlerin kuvvei maneviyesinden pek çok fevkinde..."

Üniversiteler hatipleri dinliyorlar

Yine bir gün, zaferlerine yeni bir zafer ilâve ettiği bir anda kendisini çığınca alkışlayan halkın karşısında şunu söylemişti:

"Benim için en büyük mü-kâfat milletimin en ufak bir takdir ve iltifatıdır."

Atatürk daima milletin iradesini tahakkuk ettirdiğini söyler, hiç bir hâdiseden vesilei iftihar çıkarmaz, gurur nedir bilmez bir adamdı. Daima şunları söylerdi:

"Bende fazla bir teşebbüs görülürse bu, benim değil milletin muhassalasından çıkan bir teşebbüstür."

"Varlığımızı, istiklâlimizi kurtaran bütün efal ve hareket milletin müşterek fikrinin, arzusunun, azminin yüksek teceliyatından başka bir şey değildir."

Türk tarihine altın harflerle geçen bu sözleri genç nesil vecd içinde dinliyor, vakarla kalbine nakşediyor. Üniversite gençliğinin hissiyatına tercüman olan hatip sözlerini şu cümlelerle bitiriyor:

"Atatürk, sen bize en ağır ve müşkil şartlar altında çalışma nümunesi verdin. Yorulmak bilmez bir çalışmanın timsali oldun. Senin evlâdların olan bizler de çalışacağız durmadan, bıkmadan, yorulmadan çalışacağız... Açtığın medeniyet şehrinde yürüyeceğiz. Bu yolculukta dayanağımız büyük Türk milleti ve ilham kaynağımız senin ölümlerinden sonra da..."

Bundan sonra hukuk başlangıcı ve felsefi doçenti B. Yavuz ihtisaslarnı anlatarak teessür ve heyecanını ifade etti. Bunu müteakib talebeler sıra ile kürsüye gelmeğe başladılar. Tıp fakültesi talebelerinden B. Cengiz acılarını anlatırken göz yaşlarını tutamadı. Edebiyat fakültesi talebelerinden bayan Lâle bir arkadaşının Atatürk için yazdığı şiiri heyecandan titriyerek, hazin bir sesle okudu. Tıp fakültesinden B. Fahri kısa bir hitabe yaptı. Edebiyat fakültesinden bayan Behice ve Nazike kimya son sınıfından bayan Pakize Atatürkün ölümü üzerine yazılmış hazin şiirler okudular. En sevgili adamın vücudü-

nün toprağa intikal etmesi hakikatini derin derin hatırlatan şiirler yeniden göz yaşlarının dökülmesine sebep oldular.

B. Abdülkadir Karahan isminde bir talebenin yaşlı gözlerle kürsüye çıkıp tehasüslerini ifade ederken söylediği acıklı sözler esasen taşmış olan göz yaşlarına hiçkırıklar ilâvesine sebep oldu. Bütün gençlik Atasının, babasının arkasından hüngür hüngür ağlıyordu.

Salon bir anda hıçkırıklarla dolup taşı. Zaptedilemeyen göz yaşları men diller içine hapsedilmeğe çalışılırken hukuk talebesinden bayan Halim Oruz tarafından okunan heyecanlı şiir salonu kaplıyan asil teessürü bütün arttırdı.

Bu aralık kürsüye bir genç çıktı. Elinde Atatürkün gençliğe hitabesi vardı. Onu vakur bir eda ile ağır ağır okumaya başladı:

Ey Türk gençliği birinci vazifen...

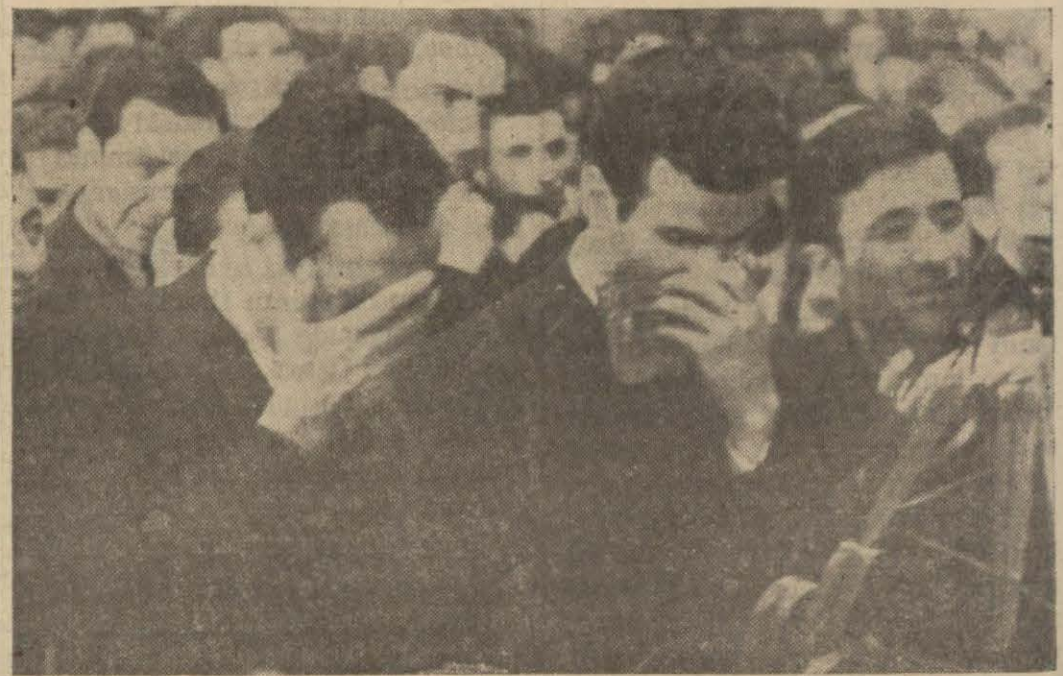
Ve bir anda ayağa kalkan bütün gençlik ağlaşıp, yaşlı gözlerle, fakat metin bir sesle tekrar ediyordu. Atatürkün eşsiz sözleri bitince salonunda şu ses yükseldi:

Atam müsterih ol, and içiyoruz, gelecek nesiller de and içecekler, Türk gençliğine bıraktığın emaneti kanımızın son damlasına kadar muhafaza ve müdafaa edeceğiz.

Birden geniş konferans salonu yüzlerce ağızdan bir anda çıkan şu tek kelime ile sarsıldı:

Edeceğiz!

Üniversiteler ağır ağır dağıldılar. Şevket Rado

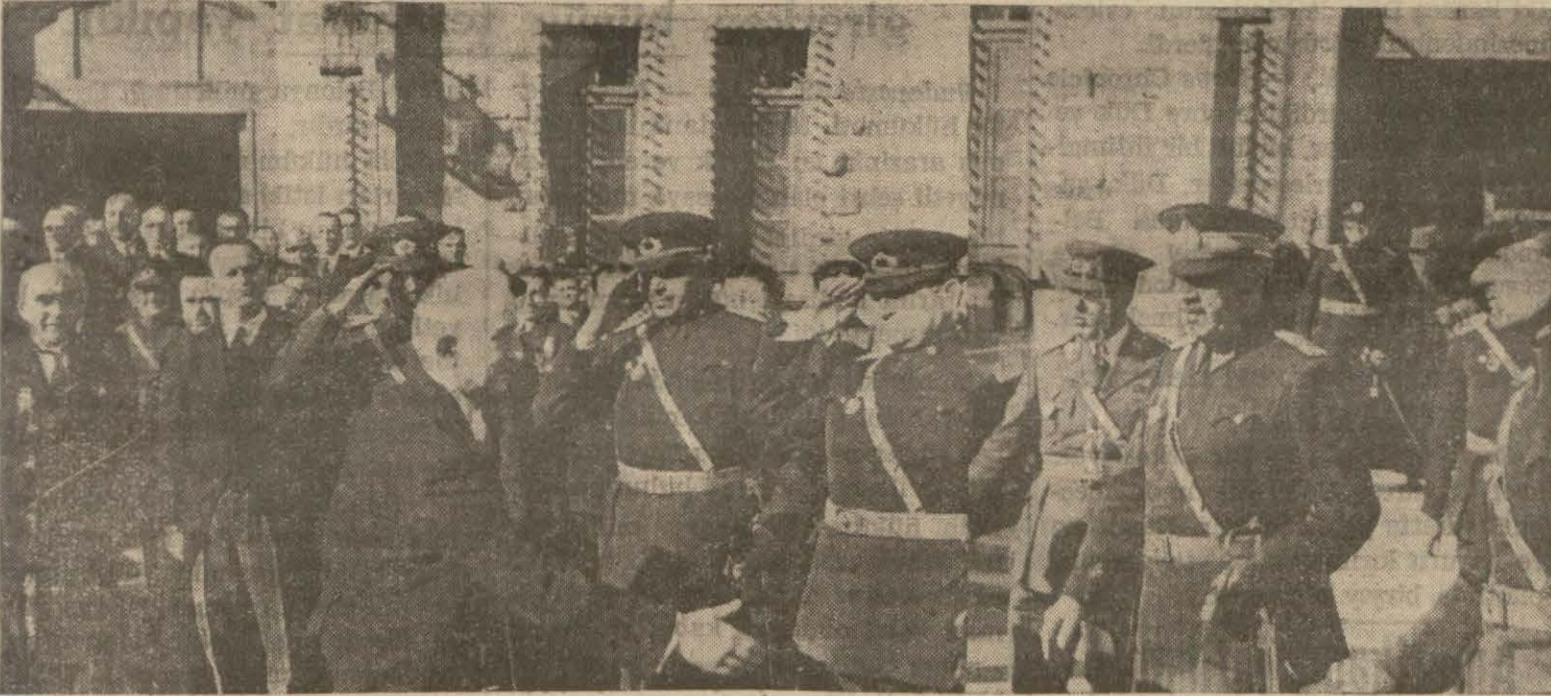
Reisicümhur intihabından intibalar

Solda B. Abdülhalik Renda meclise riyaset ediyor. Sağda İsmet İnönü meclise geliyor

Cümhurreisi İsmet İnönü meclis reis ve Vekillerle beraber Meclisten çıkarken

Cümhurreisi İsmet İnönü meclisten çıkışında erkânı askeriye'nin ellerini sıkıyorlar, sağda Genel Kurmay başkanı mareşal Fevzi Çakmak meclisten çıkıyor

Solda Büyük Millet Meclisi binasında Riyaseticümhur bayrağı çekilirken, sağda, Reisicümhur intihabını meclis

Büyük Şefin aziz hatıraları arasında

Şişlideki inkılâp müzesinde Atatürke ait mühim hatıralar var

Şişlide pancurları kapalı bir ev... Önünde yarıya inik bir bayrak. Pencereleden dışarıya ne bir ışık süzülüyor, ne hafif bir ses... İşte Atatürk'ün Anadolu'ya geçmeden önce büyük inkılâbı hazırladığı mütevazı ev...

Şu pancurları kapalı pencereleden - şimdi Dolmabahçe sarayında hareketsiz yatan - Önder, kimbilir kaç kere dışarıya baktı. Şu mermer merdivenleri kaç kere çığnedi?

Türk inkılâp tarihinde mühim bir yeri olan bu ev kim merak etmez? Kim için gezmek istemez? Atatürk'ün dolaştığı salonları, oturduğu odayı, yattığı yeri kim görmek istemez?

Fakat bugün için buna imkân yoktur. İsmi «Atatürk İnkılâbı Müzesi» olarak değiştirilen Şişlideki ev mükemmel bir surette tanzim edilmeye kadar herkese kapalıdır. Hatta gazetecilere de...

Bugün burayı gezmek imkânı olmadığı için size Atatürk'ün evini burayı çok iyi tanıyan, orada Atatürk'le bir çok defalar görüşmüş olan bir arkadaşının ağzından anlatayım...

İşte mermer merdivenleri çıktınız. Demir kapının kilidinde bile bir hususiyet vardır. Giliğin anahtarı sokulacak yeri uzun bir demirle dışarıya çıkmıştır. Şimdi gayet güç açılan bu kapıyı Atatürk büyük bir kolaylıkla açarmış. Ve evin anahtarını daima yanında taşımış. İçeriye girdik... Gene bir kaç mermer merdiven... Alt katta küçük bir oda, bir sofa, bir büyük oda... Aşağı mutfaka inen tahta merdivenler... Merdiven başları buzlu camekânla ayrılmış. Yukarı kat Mustafa Kemal'in bütün vaktini geçirdiği yerdir....

İşte ikinci katta çıkıntılı bir oda... Atatürk'ün odası... Duvarlar koyu vişne çürüğü kâğıd kapalı...

Mustafa Kemal büyük inkılâbı bu odanın vişne çürüğü rengindeki duvarları arasında düşünmüş... Arka tarafta millî kahramanın yatak odası var...

İkinci katın taksimatı da şöyledir: Bir büyük oda, bir sofa, iki küçük oda...

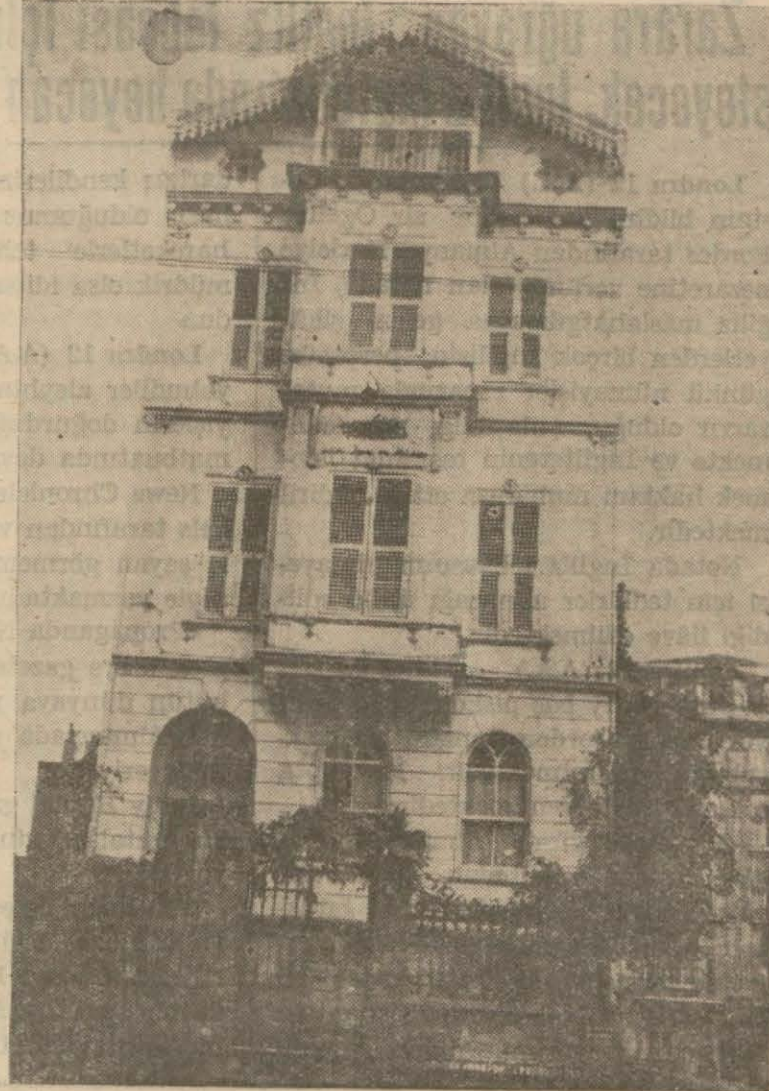
Burada büyük kahramanın iki kat elbisesi duruyor. İşte Sivas kongresinde giydiği siyah veston... Aynı gün ayakta ayakakabıları, gömleği... Öteki elbisesi millî mücadelede giydiği askerî üniforma... Kalpağı, getireli...

Atatürk müzesini hazırlayanlar bu elbiseleri yanyana ikinci katta mankenler üzerinde teşhir edecekler... Mankenlerin üzerine Büyük Ölü'nün mülâj halindeki çehresi konulacak...

Son zamanlarda Atatürk müzesi için çok zengin dokümanlar da toplanmaya başlamıştır. Bunların arasında pek mühim vesikalar vardır...

Mesela bunlardan biri büyük bir sofa örtüsüdür. Bu sofa örtüsünün üzerinde Atatürk kurşun kalemle harf inkılâbının ilk projelerini yapmış, Türk İmlâsının ilk şekillerini çizmiştir.

Bu sofa örtüsü beyaz ketendendir. Üzerinde gene kendi renginde kârdler vardır. Atatürk, üzerinde bir

Atatürk'ün büyük İnkılâbını hazırladığı Şişlideki ev

örtünün üzerine yeni harflerle Türk İmlâsının nasıl yazılacağını kaydetmiştir. Sonra örtünün üzerinde büyük inkılâpçı bir çok heceler yazmıştır. Arkadaşları Atatürk'ün bu masa örtüsü üzerinde yeni Türk İmlâsını gösterdiği zamanı hatırlıyorlar. Bunlardan biri diyor ki:

— Bu masa örtüsündeki yazılar Kızkulesi parkında yazılmıştır. O gece Atatürk'le arkadaşları bu parkta oturuyorlardı. Yeni harflerden ya yeni İmlâdan bahsaçılmıştı. Atatürk kâğıd istedi. Bazı şekilleri göstermek istiyordu.

Lâkin kâğıd gelinceye kadar büyük inkılâpçı kalemle beyaz örtünün üzerinde yeni yazının İmlâsını arkadaşlarına çok iyi bir surette gösterdi.

Bunları anlatan zatın yanılmadığı muhakkaktır. Çünkü Atatürk de kendi el yazısıyla bu örtünün altına «Kızkulesi parkı» ismini ve o gecenin tarihini de kaydetmiştir.

«Atatürk İnkılâp Müzesi» ne getirilen kıymetli vesikalardan biri de Atatürk'ün el yazısıyla yazdığı «Harf marşı» vesikasıdır.

Bu vesika şöyledir: Bir nota kâğıdı... Notaların beşer çizgisi üzerinde Atatürk'ün yazdığı harf marşı... İlk mısra yalnız sadalı harflerden yapılmıştır.

Bu vesikanın üzerinde Atatürk'ün el yazısıyla «Harf marşı» kelimeleri yazılıdır.

Bu arada Büyük Atanın kendi el yazıları, kendi elle yaptığı haritalar da vardır.

Dokümanlardan biri de çok mühimdir. Bu Külhane parkında Atatürk'ün söylediği nutkun müsveddesidir.

Atatürk Gülhane parkında söylediği nutku hemen orada hazırlamak istemiş, eline gayet küçük zımbalı bir defter almıştır. Büyük Ata, tarihî nutkunu bu zımbalı defterdeki kâğıdlara kaydetmiştir. Nutuk tam kırk dört sahife tutmuştur.

Bu nutkun 44 sahifesi Atatürk'ün el yazısıyla İnkılâp müzesinde durmaktadır. Atatürk İnkılâbı müzesine daha bir çok kıymetli hatıralar da getirilecektir.

Mesela bunlardan biri Büyük İnkılâpçının önünde uzun seneler çalıştığı masadır. Bu masa şimdi millî kahramanın kız kardeşi bayan Makbulededir. Her halde Atatürk İnkılâp müzesinin gayet mükemmel bir surette tanzim edileceğine bize şimdiden ümid gelmiştir.

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

İngiltere, Almanya'ya dün bir nota verdi

Zarara uğrayan İngiliz tebeası için tazminat isteyecek, İngiliz matbuatında heyecan devam ediyor

Londra 12 (A.A.) — Times gazetesinin bildirdiğine göre sir Ogilvie Fordes tarafından Almanya Hariciye nezaretine verilmiş olan notada, İngiliz maslahatgüzarına gelen şikâyetlerden birçok İngilizin perşembe günü nümayişler esnasında mutazarrır olduğu anlaşıldığı kaydedilmekte ve İngilterenin tazminat istemek hakkını muhafaza ettiği bildirilmektedir.

Notada İngiliz tebaasının himayesi için tedbirler alınacağı ümit edildiği ilâve edilmektedir.

Londra 12 (A.A.) — Times gazetesini Canterbury baş piskoposu monsenyör Cosmo Gordon Lang'ın bir mektubunu neşretmektedir. Mektupta bilhassa şöyle denilmektedir:

«Perşembe günü Almanyada ve Avusturyada vukubulan gaddarane ve tahribkârane hareketlerin bıraktığı infial hislerini derhal izhar etmekle zannedersen, İngilteredeki bütün hristiyan ahalisinin hissiyatına terceman oluyorum. Alman zimam-

darları kendilerine karşı göstermeğe hazır olduğumuz dostluğun bu gibi hareketlerle tehlikeye düştüğünü müdrük olsa idiler ne kadar iyi olurdu.»

Londra 12 (A.A.) — Almanyada yahudiler aleyhinde yapılan nümayişlerin doğurduğu heyecan İngiliz matbuatında devam etmektedir.

News Chronicle gazetesi Dr. Goebels tarafından verilen izahatı kabul şayan görmemektedir. Bu gazete, şöyle yazmaktadır:

«Propaganda Nazırının izahat vermek üzere gazetecileri davet etmesi, bütün dünyaya yayılan dehşet sesinin Almanyada da duyulduğu ümidini veriyor.»

Daily Herald gazetesi de bu tarzda bir mütalâa yürüttükten sonra diyor ki:

«Bu hafta cereyan eden müthiş vakalarla bazı devlet adamlarına yapılan bedhahane hücumlar halihazırda bir İngiliz - Alman itilâfı teşebbüslerini güçleştirmektedir.»

Berlin şehrinde dört bin Yahudi tevkif edildi

Paris gazeteleri, Yahudilere karşı yapılan tecavüzleri şiddetli bir lisanla tenkid ediyorlar

Berlin 12 (A.A.) — Dolaşan bazı haberlere göre Berlinde şimdiye kadar 4,000 Yahudi tevkif edilmiştir.

Paris 12 (A.A.) — Gazeteler Almanya'da Yahudiler aleyhinde yapılan nümayişleri şiddetle tenkide devam etmektedirler.

Epoque gazetesinde Henry de Kerillis yazıyor: «Von Rath'ı katleden genç Yahudinin bu menfur hareketini şüphesiz takbih ediyoruz. Diplomatın herkesin sempatisini kazanmış dü-rüst bir adam olması bizi bir kat daha müteessir ediyor. Fakat bir delinin şahsî hareketile Alman Yahudilerini istilâ eden kin dalgası arasında bir münasebet bulamıyoruz.

Bu kin neticesinde bütün Almanya'da yangınlar çıkarılmış, yağmalar olmuştur. Büyük bir milletin bir şahıs tarafından işlenilen bir cürüm dolayısıyla intikamını âciz ve silâhsız bir ekalliyetten alması kadar çirkin ve vahşî bir manzara tasavvur edilemez.»

Matin gazetesi şöyle diyor: «Otorite her yerde nizamı temin etmek demektir. Kargaşalığa müsaade edenler artık otoriteden bahsedemezler. Adalet

her yerde daima devlete münhasır kalan bir imtiyazdır. Adalet halka terk edildiği zaman artık adaletin tesisi mevzuu bahsolamaz.»

Almanyada Yahudiler aleyhinde çıkarılacak olan kanunlardan bahseden Petit Parisien gazetesi diyor ki:

«Hoyratça bir terörün yerine sistematik bir zulüm ikame edilecek. Bu hareket, Almanyanın şerefine ve menfaatine uygun değildir ve nasyonal - sosyalizmin gaddarane hareketleri etrafındaki düşmanlık çemberini genişletmekten başka bir işe yaramayacaktır.»

Oeuvre gazetesi, başmakalesinde şöyle diyor:

«Şimdi de Berlin bizi «Yahudi meselesinin beynelmilel bir mesele» olduğuna inandırmak istiyor. Almanya Hariciye Nezareti, Fransız - Alman takarrübünün, bu takarrüb ne kadar arzuya şayan olursa olsun, Almanya - Yahudi düşmanlığı ile müvazeli gidecek bir Fransız - Yahudi düşmanlığının üstüne kurulabileceğine ciddiyetle kani midir?»

Leh istiklâli

20 nci yıldönümü münasebetiyle askerî merasim yapıldı

Varşova 12 (A.A.) — Millî istiklâlin yirminci yıl dönümü, memleketin bütün garnizonlarında tertib edilmiş olan askerî geçid resimleri ile tesid edilmiştir. Varşovada bu geçit resmi, mareşal Rydz Smigly ile hükûmet erkânının, kordiplomatğin ve ataşemiliterlerin ve kesif bir halk külesinin muvacesesinde yapılmıştır. Halk askerleri şiddetle alkışlamıştır. Devlet reisi, Teğen'de tahaşşüt etmiş olan Silizyalı askerleri teftiş etmiştir.

Cenubî Afrika millî müdafaa nazırı Berlinde

Berlin 12 (A.A.) — Cenubî Afrika Millî müdafaa ve sanayi Nazırı B. Pirov bir kaç gün kalmak üzere önümüzdeki hafta ortalarında Ber-

Macaristanda kabine buhranı

Yeni Kabinayı B. İmredi teşkil etti

Budapeşte 12 (A.A.) — Birçok gazeteler, Budapeştede dolaşan bazı sayılara makes olmaktadır.

Niolcorai Ujsag gazetesi diyor ki: «Başvekil İmredi, davet reisine istifasını vermiş ve mumaileyh tarafından yeni Kabinayı teşkil etmek üzere memur edilmiştir. Kabinede bir değişiklik yapılması beklenmektedir.»

Maciarsag gazetesinin zannettiğine göre Dahiliye Nazırı istifa etmiştir. Bu gazeteye göre, Çekoslovakya'daki Macar arazisinin iadesi, Macaristanın siyasi sahifesini kapatmış ve İmredinin Kabinenin istifasını takdim etmesi yeni bir İmredi Kabinesi teşkilî imkânını vermiştir.

Alman - Danimarka itilâfı
Berlin 12 (A.A.) — Alman - Danimarka itilâfı bir sene müddetle uzatılmıştır.

Beynelmîlel askerî hekimlik kongresi

Kongreye heyeti murahhasımız da iştirak etti

Cenevre 12 (A.A.) — Anadolu ajanının hususî muhabiri bildiriyor:

Beynelmîlel askerî hekimlik kongresinde mukaddeme verilen bir karar mucibince Cenevrede harb zamanında orduların yaralı ve hastalarının iyi bakılmaları için bitaraf mıntakalar ihdasını istihdaf eden bir konferans toplanmıştır. Konferansa 17 hükûmetin murahhas ve mütehasısları iştirak etmiştir. Hükûmetimiz namına da bu konferansa general Mazlum Boysan ile Millî Müdafaa Vekâleti hukuk müşaviri Selâhaddin Pınar iştirak etmişlerdir. Konferans sıhhi şehir ve mıntakaların tarifini ve bu şehirlerin hangi şartlar dairelerinde tesis edileceğini tesbit etmiştir. Konferans tarafından hazırlanan bir proje hükûmetlerin tasvibine diplomatik yollar vasıtasıyla arz edilecektir. Bu mıntakalar sulh zamanında tesis edilebileceği gibi harb zamanında dahi tesis edilmek imkânı mevcuttur.

Glocester dükü ile Windsor dükü görüştüler

Windsor dükü İngilterede yerleşecek

Paris 12 (A.A.) — Paristen geçmekte olan Dük ve Düşes de Glocester, Rivoli caddesinde bir otelde Dük ve Düşes de Windsor ile görüşmüşlerdir. İki kardeş Dük de Windsoron evlenmesindenberi görüşmemişlerdi.

Londra 12 (A.A.) — News Chronicle gazetesinin bildirdiğine göre Dük ve Düşes de Windsor, büyük bir ihtimalle İngilterede yerleşecektir. Dük, vellaahlığı ve krallığı zamanında Belveder şatosunu pek sevdiği cihetle zevcesile birlikte gene bu şatoda oturmak isteyeceği tahmin edilmektedir.

Bir Çek tayyaresi İtalyaya indi

Roma 12 (A.A.) — Bir Çekoslovak avcı tayyaresi, Udin yakınında mecburi surette yere inmiştir. Kanatları ve uskuru kırılmış olan tayyarenin pilotuna birşey olmamıştır.

Amerikada intihabat

Kabine ilk defa olarak bir toplantı yaptı

Vaşington 12 (A.A.) — İntihabattan sonra Kabine ilk defa olarak toplanmıştır.

Matbuata yaptığı beyanatta Roosevelt, şimdiye kadar federal idare tarafından tatbik edilmiş olan liberal siyaseti takibe devam edeceğini bildirmiştir.

Bu nikbinane mütalâaya siyasi müşahidler iştirak etmektedirler.

Müşahidler, mevcut ekseriyetin, muhafazakârlarla demokrat partisi cümhuriyetçilere iltihak ettikleri takdirde kolayca yıkılacağını söylemektedirler.

Adilâne ve devalı bir sulh için

Londra 12 (A.A.) — Amerikaya hitaben radyoda söylediği bir nutukta Lloyd George, dünyada adilâne ve devamlı bir sulh tesis etmenin yegâne çaresi mazideki tecrübeler ve her nevi ideoloji haricinde olarak büyük devletleri bir konferansa davet etmekten ibaret olduğunu söylemiştir.

Cerh ve kavga

Kasımpaşada oturan bakkal Mehmedle çırağı Hikmet, bir hesap meselesinden kavga etmişler, Mehmed, çırağını bıçakla yaralamıştır.

Tahtakalede emanetçilik eden Emin ile simitçi Muharrem de bir para meselesinden müharrezaa tutuşmuşlar, Muharrem, Emini bıçakla yaralamıştır.

Hacıoğlunda oturan Mıgırdıç ve Misak isimlerinde iki çocuk kavga etmişler, Mıgırdıç eline geçirdiği bir cisimle Misağı yaralamıştır.

Japonlar Yangçede 340 bin maktul verdiler

Bir Japon kumandanı, ölen Japonların hatırası tebci edilirken bu rakamı itiraf etti

Chungking 12 (A.A.) — Şanziden alınan haberlere göre, cephede maktul düşmüş olan Japon askerlerinin hatırasını tebci için Linfende yapılan bir toplantı esnasında fırka kumandanı Taniguahi, Japon kıtaatına beyanatta bulunarak 340,000 Japon askerinin Yangçe muharebelerinde maktul düşmüş olduğunu söylemiştir. Kumandan, maktuller arasında 6 general ve madün rütbede 103 zabıt bulunduğunu ilâve etmiştir. Taniguahi, Şanzinin cenubunda Çin çetelerine karşı yapılan son muharebe esnasında Japonların subay ve er olarak 15,000 maktul vermiş olduklarını da kabul ve teslim etmiştir. Bitaraf müşahidler, Japonların Çindeki zayıflarına aid Japon rakamının kasten azaltılmış bulunduğunu ve bundan maksat, halkı soğutmamak

bu harbe karşı husumet hislerini takviye etmek olduğunu beyan etmektedir.

Çinlilerin bir muvaffakiyeti
Chansha 12 (A.A.) — Çin Telgraf ajansı bildiriyor:

Hankovun sukutundanberi ilk defa olarak Çin kıtaatı, Hupehin cenubunda mühim bir muvaffakiyet kazanmışlardır. Bu noktada takriben iki bin kişilik bir Japon alayı Hsiaoing de inhizama uğratılmıştır. Çinliler tarafından yapılan mukabil bir taarruz esnasında Japon kuvvetleri üç taraftan ihata edilmiş ve 1,500 Japon imha olunmuştur. Japon kuvvetlerinin bakiyesi, şimal istikametinde ricat etmiştir. Çinliler tarafından Hsiaoingde kazanılmış olan zaferin gayesi, Japonların Hunanı istilâ etmeği istihdaf eden ileri hareketlerini, hiç olmazsa muvakkaten durdurmaktır.

Macar hükûmet naibi Kassa şehrine girdi

Amiral Horti, kıtaat başında şehre girerken büyük tezahürat yapıldı

Budapeşte 12 (A.A.) — Macar naibi hükûmeti, Macaristana iade edilmiş arazinin en büyük ve en ehemmiyetli şehri olan Kassaya mutantan bir surette girdiği esnada büyük kisenin radyo ile neşredilen çan sesleri, bu tarihî hadiseyi bütün memlekete ilân etmekte idi.

Macar kıtaatının başında Kassaya giren naibi hükûmet, kendisine hitaben söylenen nutuklara heyecanlı bir hitabe ile mukabelede bulunmuştur. Naibi hükûmet, Macar milletinin müşkil ve nazik olan hakem vazifesini üzerlerine almış ve vaziyetin idamesi kabil olmadığı kabul ve teslim edildiği halde yirmi sene içinde bir türlü halledilmemiş olan meseleyi bir iki dakikada halletmiş bulunan büyük devletlere minnettar olduğunu söylemiştir. Macaristanın katî günlerde kendi tarafını iltizam etmiş olan

necip Polonya milletine de şükran borcu vardır.

Naibi hükûmet, nutkuna bütün Macarları istikbalde tarihte misli mesbuk olmıyan bir şekilde ve kan dökülmeksizin muzaffer olmuş olan muhik Macar davasının hükûmran kuvvetinin çerçevesi içinde bütün enerjilerini bir araya getirmeğe davet etmek suretile nihayet vermiştir.

Başvekil, naibi hükûmete cevaben bir nutuk irad etmiştir.

Bundan sonra naibi hükûmet, beraberinde bayan Horti ve oğulları ve Başvekil olduğu halde millî marşın terennümleri arasında kliseye gitmiş ve klisede yapılan bir âyinden sonra makbeye inerek Macar istiklâlinin en yüksek millî kahramanı olan prens Rakodzinin mezarına bir çelenk koymuştur.

Merasim bir askerî geçid resmi ile sona ermiştir.

Ispanyol harbi

Hükûmetçiler bazı muvaffakiyetler kazandılar

Barselon 12 (A.A.) — Cümhuriyetçilerin bir tebliğinde Hükûmetçilerin düşmanın Sergre ve Ebre köprülerine karşı yapmakta oldukları taarruzlara kahramancasına mukavemet etmekte ve düşmana ağır zayılat verilmekte oldukları bildirilmektedir.

Şark cephesinde düşmanın bir çok mukabil taarruzları tard edilmiş ve Cümhuriyetçiler Nules mıntakasındaki mevzilerini islah etmeğe muvaffak olmuşlardır.

Barselon 12 (A.A.) — Üç motörlü beş tayyare bu sabah 50 bomba atmak suretile şehri bombardıman etmiştir.

Bombalar büyük meydan ve liman civarındaki mahalleye düşmüştür. Birkaç bina harap olmuştur. 10 kişi ölmüş, 30 kişi yaralanmıştır.

Londrada bir asayişsizlik hâdisesi

Londra 12 (A.A.) — Harb maktullerinin hatıralarını tebci için tertib edilmiş olan merasim esnasında bazı yerlerde asayiş ihlâl eden hareketler olmuştur. Belfast'da sükût dakikasının başlangıcında iki infilâk vukua gelmiştir. Telefata sebebiyet vermiş olan bu infilâklar hakkında mütemim malûmat yoktur.

Filistin meselesi

İngiliz müstemlekeler Nazırı beyanatta bulundu

Londra 12 (A.A.) — Dün akşam Filistin hakkında bir nutuk söylemiş olan dominyonlar ve müstemlekeler Nazırı B. Malcon Mac Donald, şöyle demiştir:

«Her ne kadar kuvvet istimali zaruri ise de meseleyi sadece kuvvet halledemez. Meseleyi hal için askerî değil, siyasi bir faaliyet sarfı lâzımdır. Şu halde asilerin faaliyetleri henüz tamamilen tenkil edilmemiş olmasına rağmen hükûmet, meseleyi siyasi bakımdan ele almak hususunda vakit kaybetmemiştir. Araplarla yahudiler arasında bir anlaşma yapılması her halde müreccaktır. Bizim ilk gayretimiz meseleyi münakaşa ve müzakereler ile halletmek olacaktır.»

Bir haftalık gümrük hâdiseleri

Ankara 12 (A.A.) — Geçen bir hafta içinde gümrük muhafaza teşkilâtı bir ölü yüz elli kaçakçı, bin dört yüz kırk dokuz kilo gümrük kaçağı, elli bir kilo inhisar kaçağı, üç kilo sekiz yüz yetmiş beş gram uyuşturucu madde, üç yüz yetmiş beş defter sigara kâğıdı, yetmiş sekiz Türk lirası ile kırk dokuz kaçakçı hayvanı ele geçirmiştir.

Büyük matemimizin hariçteki akisleri devam ediyor

Yugoslavya, Romanya ve Yunanistan gazeteleri istisnasız Atatürkten bahsediyorlar

Belgrad 12 (A.A.) — Avala ajansı bildiriyor:

Dün akşamki ve bu sabahki bütün Yugoslavya gazeteleri birinci sahifelerini Atatürkün fotoğrafını neşretmek suretile Türk vatanının babası olan büyük adamın vefatına tahsis etmektedirler.

Gazeteler, heyecanlı cümlelerle bütün Türk milletinin duyduğu derin acıyı tasvir etmektedirler. Belgrad, Zagreb, Liubilyana gazeteleriyle diğer büyük şehirlerde intişar eden bütün gazeteler, sahifelerinde Atatürkün eser ve hayatını anlatmaktadır.

Vreme gazetesi, bir çok fotoğraflar meyanında Yugoslavya hükümdarı müteveffa Aleksandr'ın Atatürkle mülakatını gösteren fotoğrafını neşretmektedir. Bu gazete aynı zamanda Yugoslav Başvekili Stoyadinoviçin Ankarayı ziyareti esnasında Atatürkün yanında alınan fotoğrafını da neşretmektedir.

Vreme gazetesi, neşrettiği başmakalesinde bilhassa diyor ki:

«Türkiyenin kederine bütün dost ve müttetikleri ve bilhassa Yugoslavya iştirak etmektedir. Kral Aleksandr'ın katlini müteakib - seferberlik ilân edeyim mi? - cümlesini muhtevî bir telgraf çeken Atatürkün bu sözü Yugoslavyada hiçbir zaman unutulmayacaktır. Bu suretle Yugoslavya da nüfuzu Avrupada olduğu gibi Asya milletleri arasında da seneden seneye artmakta bulunan, tamamille millî ve kudretli modern büyük Türkiyeyi vücuda getirmiş olan Atatürkün adını hiçbir zaman unutmıyacaktır.»

Gazete bundan sonra, Atatürkün eserlerini adım adım teşrih ederek makalesine şu suretle devam etmektedir:

«Atatürk bir defa cisminin toprağa munkalib olacağını, fakat cumhuriyetin ebedî olduğunu söylemiştir. Yugoslavya hükümeti bu sözlerdeki hakikata inanmaktadır. Kemal Atatürkün eseri payidar olacaktır.»

Politika gazetesi bilhassa şunları yazmaktadır:

«Tarih silinmez haflelerle bu devlet adamının adı hâk edecektir. Atatürk bir halk adamıdır. Kırılmaz azmi, kuvvetli zekâsı ve kuvveti kendisini mağlûp ettiği mukadderatın önüne getirmiş, bu suretle yeni Türkiye'nin mübdiî olmuştur.»

Gazeteler bundan sonra, Atatürkün vefatı günü neşredilen resmî tebliğ ile cenaze programını yazmaktadır.

Belgrad 12 (A.A.) — Dün öğleden sonra Kral naibleri Stankoviç ile Peroviç Belgraddaki Türkiye elçisi Ali Haydar Aktay nezdine gelede, Atatürkün vefatı münesibetile taziyetlerini arz etmişlerdir.

Romanyada

Bükreş 12 (A.A.) — Bütün gazeteler ilk sahifelerini Atatürk'e aid makalelere tahsis etmekte ve bu yüksek adamın askerî ve siyasi dehâsını tebarüz ettirerek yeni Türkiye'nin mübdiî tarafından vücuda getirilen eserin tarihî değerini kaydetmektedirler.

Gazeteler bundan başka Atatürkün fotoğraf ve uzun terceme hallerini neşrederek büyük adamın Türkiye'de teceddüd sahasındaki fevkalâde faaliyetini yazmakta ve Balkan sulhü eserine yaptığı yardım üzerinde bilhassa ısrar etmektedirler.

Universul gazetesi, neşrettiği başmakalede büyük asker ve dâhi devlet adamının uzun uzadıya senasını yaptıktan sonra şöyle yazıyor:

«Atatürk belki de zamanımızın en büyük adamlarından biridir. Romanyanın sadık dostu olan Atatürk Rumen efkârı umumiyesinin sadık dostluğunu kazanmıştır.»

Rumen milleti de bu acı günlerde Türk milletine dostane teselli hissiyatını izhar etmektedir.»

Aynı gazete, eski Osmanlı Nazırı Basar'ya imzası ile neşrettiği diğer bir

makalede, Atatürkün büyük eserinden bahsederek bu büyük adamın ilham ve idaresile meydana gelen ıslahatın bugünkü modern Türkiye'yi yarattığını kaydetmektedir.

Timpul gazetesi, müdürü Gafenco imzasile neşrettiği başmakalede, Atatürkün muazzam faaliyetini hatırlamakta ve onun elde ettiği inkılapların mucizeye benzediğini yazmaktadır.

Bu gazete şunları ilâve eylemektedir:

Romanya, önünde hürmetle ve teveccühkâr bir teessürle eğildiği bir dost kaybetmiştir. Fakat Türkiye'ye karşı dostluk ve sadakatini muhafaza etmektedir. Türkiye de bu vaziyette bizim gibi düşünmekte ve hissetmektedir. Bu hissiyat bizi Atatürkün şerefli hatırasına daha ziyade bağlamaktadır.

Romanya gazetesi şunları yazıyor: «Atatürk, Romanyanın en şerefli ve sadık dostlarından biri idi. Esasen Türklerin dostluklarına sadakati bir darbi mesel olarak tanınmıştır. Türkiye'nin birinci Cumhurbaşkanı Ankarada yaratılmış olan Balkan antantının en mühim müessislerinden biridir. Rumen milleti Türk kalblerini sarsan mateme derin ve samimî bir kederle iştirak etmekte ve yalnız Romanyanın büyük dostlarına karşı hissettiği büyük saygı hisleriyle Atatürkün hatırasını ruhunda muhafaza eylemektedir.»

Kurentul gazetesi, Atatürkün ölümü Türkiye'ye mateme garkettiğini fakat onun yüksek faydalara mazhar olmuş inkılâbî bir rejim içinde bırakmış olduğunu yazmaktadır.

Diğer gazeteler Atatürkün eser ve şahsiyetini taziz etmekte ve Rumen milletinin dost ve müttetik Türk milletinin matemine samimî bir heyecanla iştirak ettiğini kaydetmektedir.

Dün akşamki Rumen gazeteleri

Bükreş 12 (A.A.) — Radyo ajansı bildiriyor:

Dün akşamki gazeteler başmakalelerini hayecanlı ve çok tesirli ifadelerle Atatürkün ölümüne hasretmişlerdir.

Profesör Yorga, Neamul Romanesc gazetesinde «bir devlet yaratıcısı: Atatürk» başlığı altında neşrettiği bir yazıda ezümle diyor ki:

Fitratın asker aratılmış ve meslekten asker olan Atatürk politika ile işgaline rağmen bir asker olarak kalmaktadır. O yalnız her ne bahasına olursa olsun varılacak gayeyi, ancak bu gayeye erişirecek doğru yolu görüyordu.

Vittorul gazetesi yazıyor: Eserile beşeriyetin üstüne çıkan bu inkılâpçı, seciyesi ve hayatı itibarıyla insanlara en yakın olanlardan biri idi. Esasen şahsiyetinin cazibesi ve hayatının sonuna kadar muhafaza ettiği otoritesinin sırrı bundadır.

Bugün insan ve ham madde itibarıyla kuvvetli olan ve Akdenizde birinci derece mühim bir mevki bulunan Türkiye Cumhuriyeti istikbalî sükûnetle derpiş edebilir.

Semnatul, Atatürk'e tahsis ettiği başmakalesini şu satırlarla bitirmektedir:

Romanya, büyük dostunun hatırası önünde derin teessür duymakta ve modern Türkiye'ye Atatürkün hayatını vakfettiği bütün ülkelerin başardığını görmek hususundaki temennilerini arz eder.

Independanca Romaine gazetesi yazıyor:

Atatürk tarihte teşkilâtçı bir dâhi, bir milletin harikalar yaratan sevk ve idarecisi ve memleketinin kurtarıcısı olarak kalacaktır. Haleflerinin büyük ölünün muazzam eserini tamamlamaları temenni olunur.

Polonyada

Varşova 12 (A.A.) — Modern Türkiye'nin yaratıcısı Atatürkün vefatı

haberi Polonya efkârı umumiyesinde pek derin akisler uyandırmıştır. Bu münasebetle her taraftan Türk milletine karşı hissedilen derin teveccüh hisleri izhar edilmiştir. Bu meyanda Cumhurbaşkanı Moçik, Türkiye Büyük Millet Meclisi reisliğine, mareşal Smigly - Rydz Türkiye Büyük erkânı harbiye reisliğine, Başvekil Skladkowski Türkiye Başvekiline, Hariciye Nazırı B. Beck Türkiye Hariciye Vekâletine, Harbiye Nazırı general Kasprzycki Türkiye Millî Müdafaa Vekiline, Erkânı harbiye reisi Stachiewicz Türkiye Umum erkânıharbiye ikinci reisine taziyet telgrafları çekmişlerdir.

Bundan başka Polonya Cumhurbaşkanı teşrifat direktörü Lubieniski, Varşovadaki Türkiye elçiliğine taziyetlerini bildirme mehur etmiştir. Hariciye Nazırı B. Beck Türkiye elçisine şahsî taziyetlerini bildirmiştir. Ordu müfettişi general Rommel, mareşal Smigly - Rydz'in şahsî taziyetlerini Türkiye elçisine bildirmiştir. Hariciye nezareti binası ile Varşovadaki Krallık şatosu üzerindeki bayraklar yarıya indirilmiştir.

Varşova 12 (A.A.) — Polonya matbuatı heyecanlı cümlelerle Atatürkün hatırasını taziz etmektedirler. Gazeteler bu büyük adama aid resimlerle uzun terceme halini neşrediyorlar.

Yarı resmî Gazeta Polska, tarihî bir şahsiyet olan Atatürkün büyük vatanperverliğini ve askerî dehâsını kayıd ve tebarüz ettirmektedir.

Bu gazete diyor ki:

«Atatürkün faaliyeti fevkalâde vüsâtlî olmuştur. Bu faaliyet Türk milletinin hayatına müteallik her sahada kendini göstermiştir.»

Ordunun organı olan Polska Zbroz-na, Atatürkün muharebe meydanlarındaki zaferlerini kaydederek bu zaferlerin milletin hayatındaki bugünkü yeni merhaleye yol açtığını yazmaktadır.

Kurjer Poranny gazetesi, Atatürkün muharebeden sonra milletinin hayatındaki başlıca rolünü tesbit etmektedir.

Kurjer Warszawski gazetesi, şunları yazmaktadır:

«Uzun bir yol katedilmiştir. Azametli bir eser vücuda getirilmiştir. Müteaddid zaferler elde edilmiştir. Bütün bunlar Atatürkün eseridir.»

Fransız ve Rumen Başvekillerinin taziye telgrafları

Paris 12 (A.A.) — B. Daladier Türkiye Başvekili B. Celâl Bayara aşağıdaki telgrafi göndermiştir:

«Atatürkün vefatı münasebetile Türk hükümeti nezdinde Fransız Cumhuriyetinin taziyetlerine terceman olmanızı rica ederim.

Fransa, kendisine pek çok dostluk nişaneleri göstermiş olan Büyük Adamın canlı hatırasını daima muhafaza edecektir.»

Bükreş 12 (A.A.) — Başvekil Miron Türkiye Başvekiline aşağıdaki telgrafi göndermiştir:

Türkiye cumhuriyetinin kurucusu Büyük Şef Cümhur Başkanı Atatürkün ölümünden derin surette müteheyyiç olarak, gerek kendi adımı ve gerek Romanya hükümeti adına, dost ve müttetik milletim elim bir surette maruz kaldığı mateme iştirak ettiğimizi ekselanslarına arz ve çok elemli hissiyatımı kabul buyurmalarınızı rica ederim. Aynı zamanda Romanya milletinin büyük Cümhur Başkanının hatırasını tazimle yâd etmekte olduğunu büyük Türk millettine ıblâğ buyurmalarımı kendilerinden rica ederim.

Son dakika

B. Şükrü Kaya ve doktor Tevfik Rüştü Aras

Ulus: "Uzun seneler süren vekâlet hizmetlerinden dinlenen bu iki inkılâb şahsiyeti Partinin ve Kamutayın iki uzvu olarak hepimizi yüksek tecrübe ve liyakatlerinden istifade ettireceklerdir,, diyor

Bu sabahki Kurun gazetesi eski Hariciye Vekili doktor Tevfik Rüştü Arasın Londra sefaretine tayin edileceğini, Londra sefiri B. Fethi Okyarın münhal mebusluklardan birine namzet gösterileceğini yazıyordu.

Bu haberler doğru değildir. Ulus refikimiz bu sabahki nüshasında B. Şükrü Kaya ve doktor Tevfik Rüştü Aras hakkında «Cumhuriyetin iki kıymetli evlâdı» başlığıyla şu yazıyı yazmaktadır.

«Biri 11 senedenberi, biri 13 seneden fazla devam eden vekâlet hizmetlerinin yorgunluğundan dinlenen Şükrü Kaya ve Tevfik Rüştü Aras, hiç şüphesiz Türkiye Cumhuriyeti tarihinin dahilî ve haricî davalarından isimleri ayrılmıyacak olan iki inkılâb şahsiyetidir. Atatürkün

emrinde ve hizmetinde, uzun seneler İsmet İnönü ve geçen senedenberi Celâl Bayarla birlikte çalışan arkadaşlarımızın vezife ve mesuliyetleri en nazik zamanlardan başlar.»

Ulus iki vekilin mesaisinden bahsettikten sonra yazısına şu sözlerle nihayet veriyor:

«İki arkadaş Cumhuriyet Halk Partisinin ve Kamutayın iki uzvu olarak hepimizi yüksek tecrübe ve liyakatlarından istifade ettirmekte devam edeceklerdir.»

B. Fethi Okyar bu sabah Ankaradan geldi

Londra sefiri B. Fethi Okyar bu sabah Ankaradan İstanbul'a gelmiştir. Ulus refikimiz B. Fethi Okyarın Londra'ya gitmek üzere hareketini haber vermektedir.

Bir milyar mark tazminat

Von Ratın ölümü üzerine Almanyanın kararı

Paris 13 — Berlinden gelen haberlere göre Almanyanın Paris sefaretî kâtipi Von Rat'ın ölümü üzerine Almanya yahudilerden bir milyar

mark tazminat almağa karar vermiştir.

Yahudilerin gazeteleri ve kültür müesseseleri kapatılmıştır.

Trabzon mektupları

Trabzona dikilecek Atatürk heykelinin maketi hazırlandı

Trabzon şehri pek yakında içme suyuna kavuşuyor

Trabzon (Akşam) — Büyük Atatürkün Trabzona ve Trabzonlulara lâ-yemut armağanı olan içme suyunun teminatla töreni binlerce münevver halkın ve gençliğin iştirakile Değirmendere mevkiinde yapılmıştır. Törende vali, Belediye reisi ve lise direktörü tarafından birer nutuk irad olunmuş ve içme suyunun temeline üçüncü umum müfettişlik başmüşaviri, vali ve piyade alay komutanı tarafından kazma vurulmuştur. Tören halkın büyük sevinç heyecanı içinde sona ermiştir. İçme suyunun inşaatını taahhüd edinen Hohtif şirketi inşaatla süratle devam etmektedir.

Atatürkün heykeli

Trabzon Belediye meclisi tarafından şehrin iş meydanının ortasına dikilmesi kararlaştırılan Atatürk heykeli sanatkarlarımız arasında müsabakaya konmuştur.

Müsabakaya iştirak eden sanatkar-

larımızdan, jüri heyetince birinciliği kazanan heykeltıraş Raif Aşire, Nâ-jadin müşterek yaptıkları maket buraya gelmiş ve valinin davetile Partide yapılan toplantıda sanatkarlar eserleri hakkında izahat vermişlerdir. İzahatın sonunda sanatkarlarımızın eserleri takdirle tasviy edilmiştir.

Trabzona rekedilecek olan Atatürk heykeli bu makete nazaran Türk inkılâbının yeni ve orijinal bir canlılığını ifade etmektedir.

Belediye meclisi

Trabzon Belediye meclisi, Belediye reisi Cemal Turfanın başkanlığında ilk içtimasını yaparak reis vekillerini, divan kâtiplerini ve encümen âzalarını intihap etmiştir.

Meclis daimî encümen âzalarına Halim Çolakoğlunu, bayan Emine Kadri Evreni ve Cemil Serdani seçip içtimalarına devam etmektedir.

Izmirde Devrim müzesi

İzmir (Akşam) — İzmir Kültürparkında Kültür Bakanlığı tarafından inşasına karar verilen (Devrim müzesi) nin temel atma töreni parlak şekilde yapılmıştır. Törende vali B. Fazlı Güleç, müstahkem mevki komutanı tümgeneral Rasim Aktoğu, Belediye ve fuar komitesi reisi Dr. B. Behçet Uz, Kültür direktörü B. Ali Rıza Özkut ve halk bulunmuştur. Vali, temel atılırken:

— Cumhuriyetin diğer eserleri gibi hayırlı ve uğurlu olsun.

Temennisinde bulunmuştur. Kül-

tür müzesi olarak inşası bidayeten muvafık görülen binanın ilk kısmı Kültür Bakanlığının verdiği 24,000 lira ile yaptırılacak, üst kısmı da inşa edildikten sonra (Devrim müzesi) meydana gelmiş olacaktır. Bu müze, Kültür parkı ve fuarı süsleyen en güzel ve mükemmel binalardan biri olacak, fuar zamanı inkılâb eserlerimizi görmek için yüz binlerce kişi tarafından ziyaret edilecektir. Devrim müzesi, fuar açılıncaya kadar inşa ve tanzim edilecektir.

Inegölde fakir çocuklara yardım

İnegöl (Akşam) — İnegöl çocuk esirgeme kurumu her yıl olduğu gibi bu yıl da okullara giden 121 çocuğun elbise, ayakkabı, çorap, defter, kalem, ihtiyaçlarını temin etmiştir.

Çocuk esirgeme kurumu giydirdi-

ği çocuklara öğle yemeği de vermek gayesiyle okul himaye kurumlarını davet ederek memlekette hamiyet sahibi zevatın yapacakları yardım miktarını tesbit etmişlerdir. Yakında bu güzel işe başlanacaktır.

İzmir mektupları

Kültür park yeniden çok genişletiliyor

Burada birçok binalar yapılacak, sunî gölün işletilmesine başlanacak

İzmirde Kültürparktan güzel bir görünüş

İzmir (Akşam) — İzmir Kültürparkının tanzimine başlanmıştır. İnata duvarları, Kültürpark etrafındaki 60 bin metre murabba alana da içine alacak şekilde genişletilecektir. Bu suretle Kültürparkın çevresi bir murabba halini alacaktır. Sunî gölün genişletilmesine yakında başlanacaktır.

Kültür Bakanlığı tarafından Kültürparkta Sıhhat müzesinin yanbaşıda bir (Kültür pavyonu) inşasına başlanmıştır. Atide bu pavyon (Devrim müzesi) ittifak edileceği için, pavyonun inşaatı ona göre büyük tutulmuştur. İlk kısım için 24,000 lira sarfedilecektir. Bir taraftan inşaat devam ederken, diğer taraftan müteahhiss ressam ve kültürçülerden mükkepp bir heyet, müzenin tanzimini için faaliyete geçeceklerdir.

Ziraat Vekâleti tarafından Kültürparkta inşa ettirilen Ziraat müzesinin tanzimine başlanmıştır. Bunun için İzmir Ziraat mücadele istasyonu müdürü B. Nihad İğliboz'un reisliğinde bir heyet çalışmaktadır. Ziraat müzesi, memleketin her yerinde yetişen mahsullerimizi en güzel şekilde gösterecektir. Aynı zamanda muhtelif yıllara ait istihlal ve ihrac vaziyetlerini gösteren grafiklerle memleket iktisadiyatının yüksekliği hakkında tam bir fikir verilebilecektir.

Kültürparkın henüz tanzim edilmemiş olan kısmının tanzimine de başlanmıştır. İnhisarlar idaresinin inşa ettirdiği atış poligonu silâh ve malzemesi İstanbuldan henüz gelmemiştir. Bugünlerde gelecek ve müteakiben poligonun açılma töreni yapılacaktır.

939 senesi fuarının daha zengin ve mükemmel olması için işe başlanacağından, plânlarının süratle hazırlanmasına devam edilmektedir.

İzmir hâli

Haftalık köylü pazarı kurulacak

İzmir (Akşam) — İzmirin Basmahane istasyonu civarında 400,000 lira sarfile inşa ettirilecek merkez hallinin ihata duvarları yakında inşa edilmeğe başlanacaktır.

Belediye reisliği, bu geniş saha üzerinde toprak tesviyesi de yaptırdıktan sonra burasını (haftalık köylü pazarı) için tahsis edecektir. Bundan maksat, hayat ucuzluğunu temin için haftanın muayyen bir gününde uzak ve yakın köylerden halkı İzmir'e celtirmek ve köylünün hayvanî ve nebatî istihsalatını ucuz fiyatlarla İzmir halkına satış imkânını hazırlamaktır.

İzmir işçi ve esnaf kurumları

İzmir (Akşam) — İzmir İşçi ve Esnaf kuruları birliği tarafından işçi ve esnaf çocuklarından 200 kişiye yeni elbise dağıtılmıştır. Giydirilerek sevinçlendirilen yavrulara erkek lisesi salonunda bir de öğle yemeği yedirilmiştir.

— Fitremizi Türk Hava Kurumuna vermek işini, gönülden bir istekle ödediğimizi Vatan hizmetlerinin en başına geçirmeliyiz.

İktisadî meseleler

Hava parası

Şehrin kalabalık ve işlek caddelerinde gıda maddeleri neden pahalıya satılıyor? İlk hatıra gelen cihetler şunlardır: Fahiş dükkân kiralari, ve bu kiralari üzerinden alınan vergiler... Sebepler yalnız bundan ibaret değildir. Hayat pahalılığına sebebiyet veren bir takım anane haline gelen hava paraları da vardır. Bilhassa şehrin en kalabalık ve uğrak yerlerinde hava paraları o kadar yüksektir ki, bu para ile üç dört odalı bir ev yaptırmak kabildir. Eminönü meydanının açılması üzerine, Balıkpazarındaki bakkaliye mağazalarının yan sokaklara taşındığı malumdur. Bu sokaklardan birinde, bir bakkaliye mağazası yalnız 2500 lira hava parası vermiştir. Hava parası, peşimallık gibi esnaf ve tüccar arasında teamül ve anane halinde devam eden bir ticaret vardır. Bir dükkân bir başkasına devredildiği zaman, dükkânın yerine ve yaptığı işe göre bir hava parası alınmaktadır. Bu para kimin sırtından çıkıyor? Bu suali sormağa bile lüzum yok. 2500 lira hava parası veren bir bakkal, bu parayı halka sattığı yağlardan, zeytinden, peynirden çıkaracaktır.

Hayat pahalılığına sebepler aradığımız ve hattâ bu meseleyi tedkik etmek için İsviçreden müteahhiss getirdiğimiz bir sırada, kötü bir anane halinde yaşayan bu hava parasına da çok ehemmiyet vermeliyiz. Hava parası, peşimallık, lonca devrinden kalma bir üsuldür. Bu üsülü kaldırmak lazımdır. H. A.

Yerli kontrplâklar

Damgalama yüzünden Ticaret Odası ile fabrikatörler arasında ihtilâf çıktı

Yerli kontrplâkların sağlamlığını temin maksadile hazırlanan nizamnameye göre, kontrplâklar damgalanırken Ticaret Odası Sanayi şubesi ile fabrikatörler arasında ihtilâf çıkmıştır.

Nizamname, kontrplâkların damgalanması işine Sanayi müfettişliğinin memur etmektedir. Fakat İstanbul Sanayi müfettişliği, işi çok olduğundan, damgalama, Tifaret Odası Sanayi şubesine havale edilmiştir. Sanayi şubesi kontrplâkları damgalamağa başlamış, fakat beher kontrplâk için bir kuruş damga ücreti talep etmiştir. Alâkadarların iddialarına göre, damga işi sona erince 5000 liraya yakın bir para toplanmış olacaktır.

Nizamnamede damga ücreti hakkında bir kayde tesadüf edilmediğinden, fabrikatörler bu paranın alınmasına itiraz etmişlerdir. Bunun üzerine Ticaret Odası idare heyeti toplanarak vaziyeti tedkik etmiş ve damga ücretini 20 paraya indirmiştir. Fakat alâkadarlar buna da itiraz etmişlerdir.

Piyango talihlileri

40,000 liralık büyük ikramiyeyi Alman mürettip Hans kazandı

Tayyare piyangosunun 26 ncı tertib birinci keşidesi dün nihayet bulundu ve piyango bu keşide de birçok fakir aileleri sevindirdi. Bu keşide 40,000 liralık birinci ikramiyeyi: — Acaba kim kazandı?

Hemen söyleyelim: Beyoğlunda, Tünel meydanında Ünivesun matbaasında mürettip Hans 40,000 liralık kazanan talihlilerden biridir. Alman mürettip günü gününe yaşayan bir adamdır. Yevmiyesile ancak bir günlük maiyetini temin edebilen Hans yüz paraya aldığı kumbarasına her gün beş kuruş atmak suretile 30 günde biriktirdiği 150 kuruşla bir kaç senedenberi bilet ahyordu. Her keşide de aynı bilete devam eden mürettip nihayet bu keşide de büyük ikramiyeyi kazandığını duyunca sevincinden ne yapacağını şaşırmış, elindeki harfleri dağıtmıştır.

Ankara emniyet umum müdürlüğü

birinci şubede polis memuru B. Ahmed ve Çanakkalede müteahhid B. Tahir 150,000; Kasımpaşa Çürüklük sokak 23 numaralı hanede bayan Fatma, Karagümrük Melekhoça mahallesinde 84 numarada bayan Saima ve ortağı kurşuncu Arif 12,000 lira kazanmışlardır.

Karagümrüklü bayan Fatma dul bir kadıncağıdır. Kimsesi yoktur. Çalışarak kazandığı paradan biriktirdiği 150 kuruşla senelerdenberi piyango bileti alan bayan Fatma bu keşide komşusu kurşuncu B. Arife ortak bir bilet almalarını teklif etmiştir. Kurşuncu:

— Bizde talih nerede? Vazgeç!

Demiş, bayan Fatma da:

— Gel, beni kırma; belki talih kuşu bu defa yolunu değiştirir!

Diye teklifinde ısrar etmiştir. Anlaşılan kadıncağın içine doğmuş...

N. E.

Kanun Bilgileri

Ceza davalarında temyiz

Ceza mahkemesinde görülen davanın sonunda altı sene hapis cezasına mahkûm oldu. Yüzüne karşı okunup anlatılan kararın sonunda kararın kabili temyiz olmak üzere verildiği yazılı bulunduğu cihetle, Hukuk mahkemelerinde vekil, Ceza mahkemelerinde müdafî denilen avukat ile uzun uzadıya görüştükten sonra mahkemenin kendisi hakkında verdiği hükmü temyiz etmeğe karar verdi.

Ve kanunun emrettiği gibi hükmün kendisine tefhimi tarihinden itibaren bir hafta içinde hükmü veren mahkemeye verdiği bir istidaya filân tarihinde kendisine tefhim edilen hükmü müddeti kanuniyesi içinde temyiz ettiğini ve temyiz sebeplerini ihtiva eden lâyihasını da bir hafta içinde vereceğini yazdı. Mahkemenin kalemindeki başkâtime götürdü. Adliye makamlarına verilen her evrak 20 kuruşluk kaydiye puluna tabi olduğu cihetle istidasi kayde havale edildi, ve pulu da yapıldı.

Şimdi kanunda yazılı diğer bir şartı ifa etmek lâzımgeliyordu. Kanun temyiz talebini havi istidanın mahkemeye verildiği tarihten bir hafta içinde temyiz edenin on lira temyiz depozitosu yatırmakla mükellef tuttuğuna göre, gidip en yakın malmüdürlüğüne parayı yatırdı, mukabilinde aldığı makbuzu mahkemeye getirerek dosyaya koydurdu.

Bay avukat tam temyiz sebeplerini ihtiva eden lâyihasını bitirmişti ki bir telgraf aldı. Mükell kendisini acele tevkifhaneye çağırıyordu. Avukat tevkifhaneye gittiği zaman mükell ailesinin sebebini bir nefeste söyledi.

— Düşündüm, taşındım, dedi, buradaki arkadaşlara da sordum, ya temyiz ettiğimiz hükmü bozulup geri gelirse ve mahkeme de bana altı sene hapisden daha fazla ceza verirse ne yaparım? Kararı isterseniz hiç temyiz etmiyelim.

Mükellinin bu endişesini gören avukat onu karşısındaki sandalyaya oturttu, ve ruha sükûnet veren bir sesle anlatmağa başladı:

«Ceza kanunumuzun muaddel 326 ncı maddesine göre bir hükmün yalnız mahkûm tarafından veya onun lehine Cümhuriyet Müddeiummisi tarafından temyiz taleb edilmişse ve bu talep üzerine Temyiz mahkemesi, sebepleri kâfi bularak hükmü bozmuş ise asıl hükmü veren mahkemenin Temyiz mahkemesinin bozma kararına karşı ısrar hakkı vardır. Yani, Temyiz mahkemesinin verdiği bozma kararına uymayıp mahkeme evvelki kararında ısrar edebilir. Şayet ısrar etmeyip Temyiz mahkemesinin bozma kararına uyarırsa o zaman yeniden verilecek hükmünde evvelki hükmünde tayin edilmiş olan cezadan daha ağır bir ceza tayin edilemez. Avukat: Emeç Ağış

MEŞ'UM KADIN

Aşk ve macera romanı

Nakleden: (Vâ - Nû)

Tefrika No. 64

Paşa:

— Galiba sizin mesleğe mühim bir iş çıktı! - dedi. - Vazih surette söylemediler amma, kulağımıza bir cinayet haberi çaldı.

— Öyleymiş efendim... Ben de haber aldım... Buraya gelmemin sebebi de bu... Biraz sonra meselenin iç yüzünü iyice öğrenirim.

Leman, alâkayla:

— Ya?... - dedi. - Siz mi bakacaksınız bu işe?

— Henüz katil bir şey bilmiyorum amma, öyle olacağını umuyorum. Zaten bence basit bir vaka olacak... Muhtakkak ki hırsızlık gayesiyle yapılmış bir cinayettir... Zira, kadının elmasları varmış... Çok da para kazanıyormuş. Sebebini bulunca katili de yakalamak kolay olur.

Leman, kendini yenerek gülümsemeğe muvaffak oldu.

— Tabii, sizin gibi üstadların elinden hiç bir katil kurtulamaz!

Vedalaştılar. Karı koca, otomobile bindiler. Genç kadın, kendi kendine:

« Oh! Bu iş de oldu bitti... Şimdi artık Raufu kendime celbetmekten başka bir derdim kalmadı! » diye düşündü.

Gazinin sahnesi arkasında tahkikat devam edip duruyordu. Polisler, doktorlar, ünvanını söyleyerek o tarafa geçmeğe muvaffak olan Bedi bey resmi muameleye başlamışlardı. Garsonlar birer birer istintak ediliyordu. Bir aralık hizmetçi kız:

— A... - dedi. - Hanımın kolunda bilezik yok! Almışlar.

Komiser sordu:

— Bu akşam taktığına emin misin?...

— İyice biliyorum. Hattâ elbisesini giyerken ilige ilişmişti. Sol kolunda idi.

— Nasıldı bakayım?

— Gayet ince bir iş... Pırlantalarla yapılmıştı... Altın... Hanım pek severdi... Her zaman takardı.

— Çekmesine filân bakın bakalım... Belki çıkarmış, bir yere koymuştur. Hizmetçi kız, hanımın elmaslarını

koyduğu yere baktı ve birdenbire bağırdı:

— A... Çalmışlar... Hiç biri yok...

Ve bir kere daha haykırdı:

— Çantası da yok...

— Neler eksik?

— İnci gerdanlığı... Başka bir bilezik daha... Paraları...

Zaten bu cinayetin bir hırsızlık sebebi olduğuna kanjydiler. Şimdi kanaatleri büsbütün kuvvetlenmişti.

Komiser tahkikatına devam etti. Garsonlara birer birer sualler sorarken:

— Bugün, Didar hanım geldikten sonra, buraya uğryanlar arasında en ziyade dikkatinizi kim celbettir?

— Vallahi efendim, pek çok kimseler geldi: Saticılar, gazinoya erzak getiren adamlar...

— Onlar daima gelip gidenler, değil mi?...

— Evet efendim. Dekorlar için ameller de geliyor...

Komiser, gazino sahibine dönerek:

— Adresleri sizce malûm, değil mi?

— Tabii... Malûm.

— Didar hanım geldiği zaman, perde arkasında çalışan amele var mıydı?

— Hayır, iş bitmişti. Kimse yoktu.

— Artisti görmeğe gelen olmadı mı? Garsonlardan biri:

— A... Evet efendim... Bir genç kız...

Yanında da «amca» dediği yaşlı bir adam vardı.

— Kim olduklarını biliyor musun?

— Hayır... Genç kız yukarıya Didar hanımı görmeğe çıktığı zaman ben ihtiyarla biraz gene kaldım. Saat altı buçuğa doğruydı galiba... Didar hanımın burada olup olmadığını sordular...

— Mutlak görmek için ısrar ettiler... «Mühim birşey söyleyeceğiz» dediler.

— İki de yukarı çıkmadı, değil mi?

— Hayır, işte söylüyorum efendim...

«Amca» dediği aşağıda kaldı... Hattâ bir aralık sabırsızlandı... Yanıma geldi... Galiba eski bir zabıt... İstiklâl madalyesi vardı.

— Sana başka ne söyledi?

Garson biran düşündükten sonra:

— Ha... Efendim... Kızın hissi bir meseleden dolayı Didar hanımı görmek istediğini söyledi... Ben de o zaman şaka ederek «Kocası aşık mı olmuştur?» diye sordum O da «Hayır! Bir mektup yazmış. Bazı izahat vermek lâzım!» dedi.

— Çıktıklarını gördün mü?

— Evet efendim.

— Ne haldeydi kız?

— Gayet mesud, neşeli bir hali vardı. Geldiği zamanki hüznü kalmamıştı.

O sırada Bedi bu konuşmaların yanına yaklaştı.

Yukarıki muhavereye dair malûmat aldı. İstintak biraz daha devam ettikten sonra komisere dönerek:

— Yarın raporunuzu yazıp bana verin. Bu ihtiyar adamla kızın da izni buldurun. İstidap edelim.

Amirler birbirleriyle konuşup her kесе sualler sorarlarken polis memuru Şevki de ses çıkarmadan etrafı araştırıyor, cesedin yarasını muayene ediyordu.

Filhakika artistin parası, inci gerdanlığı ve iki bileziği çalmıştı. Lâkin birkaç parça elması daha duruyordu. Hırsız onları almağı unutmuydu. İşte bu hal Şevkiyi düşündürüyordu. O, tanıdığı sabıkahlar arasında böyle bir unutkanlığı yapacak kimse tasavvur edemiyordu. Hırsızlık için cinayeti göze aldıktan sonra, bu işi yapan adam, ortada kıymetli ne varsa bulup alıp götürmesi lâzımdı. Acaba bu katil başka bir maksada yapılmış da elmaslar iz şaşırtmak için mi asılmış mı?

Şevki çok zeki, çok kurnaz bir polisti. Bunları düşünüyor, fakat işi incelemeyen birşey söylemek istemiyordu. Komiser, memurunun kıymetini takdir ettiği için fikrini sordu.

— Ey bakalım Şevki, sen bu işe ne dersin?

— Vallahi efendim, daha birşey belli değil. Bu cinayet zanettiğiniz gibi sabıkahılardan birinin de marifeti olabilir, başka birisinin de... Maamafin bu pek bizinkilerin işine benzemiyor.

(Arkası var)

SARAY ve BABİÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme, ıktıbas hakkı mahfuzdur
Tefrika No. 237

Mahmud babanın, padişahın ihsanına cevabı: "Ayağımızı uzattığımız şeye elimizi uzatamayız,"

Sultan Mahmud cemaat içinde birisinin kamet etmesini ferman etti. Namaz kılınıktan sonra Silâhtar ağa ya:

— Müezzinler dayak yer mi?
Diye sordu. Silâhtar ağa padişahın reyini sevap gördü!

Bu sual ve cevabı duyan müezzinler havf ve haşyetle her biri bir tarafa kaçtılar. Yalnız Çilengiroğlu Çavuş Ahmed ağa çeneleri kitlenerek, dizlerinin bağı çözülerek olduğu yerde kaldı. Tabanlarına birkaç değnek yedi!

Padişah dayığı yalnız Çilengiroğlunun yediğini işitince:

— Buna olsa, olsa müezzin başlık mukabil olur! diyerek onu müezzin başı nasbetti.

Kerametın semeresi!

H. 1225 de Galatasarayından Hâs kilere nakleden ve dervişlik davasıyla bayağı aklını oynatan Aziz baba (Hırkai şerif) odasında Sultan Mahmudun düşmanlarına galib gelmesi için duaya ve zikre meşgul oluyordu.

Bu mecnunun mutekidleri halini padişaha medhedip bitiremiyorlardı. Nihayet herifi ağalara imam tayin ettirdiler.

Dervişin ayrıntı kabardı. (Kutb-âzam ve gavsi muazzam benden başkası değildir!) demeye başladı. Enderun ukalâsı da:

— Hâtin yüzünde tasarruf bunda imiş!

Diyerek herifin veliullah olduğuna iman ettiler!

Gösterdiği kerametlerin semeresini bu suretle ancak kendisi müşahade etmiş oldu!

Hak ve istigna

Salâhaddin Eyûbi haçlı seferleri esnasında nereye giderse hristiyan Arap ulemasından İbnî Mutrani yanından ayırmazdı. Salâhaddin seferde daima kırmızı bir çadırda yatar, kalkardı. Bir defa tıpkı kendi çadırının renginde başka bir çadır daha dikildiğini görür; bu cürete fena halde kızar ve bu çadırın kime aid olduğunu sorar:

— İbni Mutrani!
Cevabını verirler. Salâhaddin nefsinin zapt ile:

— İlim ona bu hakkı veriyor!
Der ve çadırın kalmasına müsaade eder.

İkinci Sultan Mahmud Yeniçeriliğin ilgasından evvel bir gün Rumelihi-sarından geçerken Bektaşî şeyhi Büyük Mahmud babayı görür. Müsahibi Said efendi ile babaya 50 altın gönderir. Mahmud baba hazır cevap ve natık bir pir idi.

— Ayağımızı uzattığımız şeye elimizi uzatamayız!

Diyerek parayı kabul etmez. Said efendi bu red karşısında kızacağına emin olduğu padişahın yanına düşün-celi, düşünceli avdet ve babanın parayı almadığını biraz çekinerek arzeder. Sultan Mahmud:

— Ne dedi de almadı?
Diye sorar. Said efendi iptida söylemek istemezse de ısrar üzerine babanın sözünü tekrar eder. Sultan Mahmud:

— Âzamet yakışır herife! Ben de zaten onu tecrübe için yapmıştım! der.

Bu tecrübenin kendisinde bıraktığı iyi intiba Sultan Mahmudun (Vakal hayriye) den sonra Büyük Mahmud babayı (Bergîye) nefyeylemesine mâni olmamıştır! (1).

Adalet neye bağlı?

İkinci Mahmud elbiseyi değiştirenken cübbe sarık yerine istanbulin ile fes ikamesini münasip görüyordu. Ulemadan Keçecizade İzzet Molla ulemanın kıyafetini muhafaza kaydı ve endişesile:

— Halkın nazarında şeriat ve adaleti temsil eden sarıktır! dedi.

Bu söz ulema kıyafeti ile sarıgın bir asır daha yaşamasını bâdi oldu!

Cübbenin altında tutulan kitap! Sarıgın ucuna bağlanan adalet! İşte uzun sözlere ihtiyaç bırakmayan bir timsal!

İki tasvirden biri!

İkinci Sultan Mahmud sahaflar şeyhizade vakantüvis Esad efendiye İran büyük elçiliğine tayin eylemişti. Esad efendi evvelce bazı farisî kasidelerini

namına tertip ile takdir ve teveccühünü celbeylemiş olan (Ceridei nüfus) başkâtibi Kemal efendiye -Said beyin babası Kemal paşa- tercümanlıkla yamına almıştı.

Kemal efendi ile Esad efendi Tah-randa fena halde bozuştular. Esad efendinin inhasile Kemal efendi azı-lundu; İstanbula döndü. Bu bozuşma-nın sebebi Esad efendinin İran şahı hakkında gösterdiği bir hürmetsizlik olmuş, Kemal efendi bu sebeple sefa-rethaneyi terkederken ayrı bir eve çıkmıştı.

İstanbul gelince Mülkiye Nazırı Pertev paşa Kemal efendiye sadaret mektubı kalemine memur etmiş, İstanbul gelen İran şehzadeleri ve elçileri ile yapılan mükâlemelerde istihdam eylemişti.

Bir gün ikinci Sultan Mahmud Kemal efendiye yanına çağırttı. Esad efendi ile münazaalarının sebebini sordu. Kemal efendi de anlattı:

— İlim ve fazıla diyecek olmıyan Esad efendi İranlıların nüktedanlığını ve zekalarını bilmemek gibi bir az humk ve cehil gösterdi. Gayetle büyük bir lütuf olmak üzere tarafı hümayununuzdan kndisine tasviri hümayun ihsan buyurulmuştu. Bu fevkalâde ihsan şahanelerine mukabil şah dahi kendisine tasvirini verdi. Kulunuz sefarethanede yok iken tasviri hümayunu kabul salonunun duvarına, şahın tasvirini de mukabilindeki duvara talik ettirmiş. Bu suret pek münasib idi.

Ancak tasviri hümayunun altına: Şahı devran bana tasviri hümayun verdi mısramı ve şahın tasvirinin altına da: Şahı İran dahi bir sureti meymun verdi. mısramı talik yazı ile yazdırmış. Sefarete avdetimde bunu görünce şaşurdum. Sefaretten dışarıya fırladım; bir daha ayak basmadım. Kendisi meymunun lûgat mânası meyemenetli demek olduğu tevili âmiyaneşile İranlı gibi nüktedan adamları ifğal ederim zannetmiş. (2)

Kemal efendi sözünü bitirince Sultan Mahmud derhal Esad efendinin azlıni ve Kemal efendinin İran elçiliğine tayinini irade etti. Kemal efendi teşekkürle huzurdan çıktı. Şahın tasviri Esad efendi için hiç de meymun olmadı!

Dipsiz kese!

İkinci Sultan Mahmud Mısır valisi Mehmed Ali paşanın Vehabi meselesinde ettiği hizmetlerden memnun kaldığı için kendisine hattı hümayun ile kılıç ve kürk ihsan etmiş, bunları götürmeğe Kahvecibaşısı ve mabeyincisi Mustafa Kâni beyi memur eylemişti. (H. 1234).

Enderun peşkir ağalarından Mehmed ağanın oğlu olan Kâni bey Enderunda tahsil ve terbiye görerek tetricen mabeyinciliğe kadar yükselmişti. Hüner ehli, müstakim bir zat idi; sülûs ve nesih hatlarında hayli mahirdi; yazıda üstadı meşhur hattat İsmail Zühri efendi idi.

Mabeyinci Mustafa Kâni beyin deb-debesi, dâratı mükemmeldi; ancak eli pek açık olduğu için boğazına kadar borca dalmıştı.

Padişah tarafından nezdine böyle bir memuriyetle gönderilen zatın kesesinin pek boş olduğunu öğrenen Mehmed Ali paşa padişahın bu fevkalâde iltifatına mukabil Kâni bey hakkında o da fevkalâde ikramda bulunmağı muvafık görmüş ve ona iki bin keseden ziyade inamda bulunmuş idi.

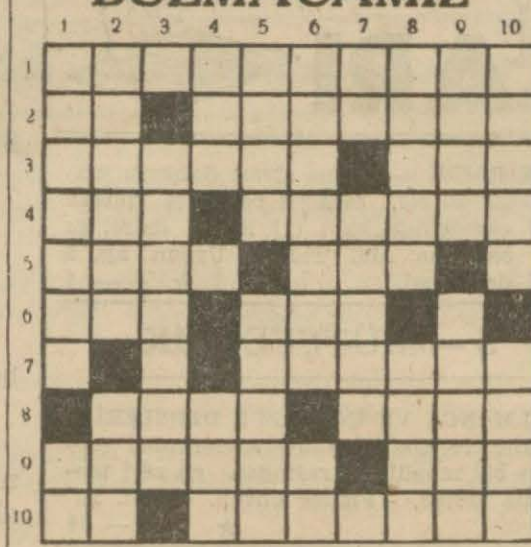
Fakat Kâni bey bu parayı daha İstanbul gelmeden «Bahşı kalenderi» kabilinden dağıtmış, Mısra nasıl parasız gitmiş ise İstanbulla öyle cebi boş dönmüş idi! Kâni beyin eline geçen paradan borçlarına birşey vermediği düşünmemesi Sultan Mahmudun gazabını celbetti. Yirmi beş gün mabeyincisine hiç iltifat etmedi.

(Arkası var)

(1) Büyük Mahmud Baba nefiden itla-kından sonra H. 1277 de vefat etmiş, Rumelhisarında Bektaşî tekkesi önünde babalar yanında defnedilmiştir.

(2) Said beyin bir mektubu; Evkaf nezaretinin tarihçei teşkili. Eski arab harflerile meymun kelimesi, maymun diye de okunabilirdi!

BULMACAMIZ

Soldan sağa :

- 1 — Bir idare sistemi.
- 2 — Ezmekten emir - Büyük balıkçı kayığı.
- 3 — İlk defa - Bir sayı.
- 4 — Bir vahşi hayvan - Heyeti vekile.
- 5 — Sarhoş - Habeş generalı.
- 6 — Başına «K» gelirse sert olur - Rüzgâr.
- 7 — Tembellik.
- 8 — Yedirme - Aded.
- 9 — Bir vekilin soyadı - Ay.
- 10 — Beyan edatı - Güzel sanatlar okulu.

Yukarıdan aşağı :

- 1 — Vücudün küçük delikleri - Beyaz.
- 2 — Zahmet - Büyük.
- 3 — Yavaş sesle konuşma.
- 4 — Gök gürültüsü - Eski bir Türk beyi.
- 5 — Posta tatarı - Çırak.
- 6 — Temizlik - Menfi edatı.
- 7 — Ters bir notadır - Haliçte bir semt.
- 8 — Kuru - Bir cins kumaş.
- 9 — İnilti - Meşhur.
- 10 — Gemi tabyası - Boş.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa :

- 1 — Pisipisine, 2 — Esasen, 3 — Ellida-kıka, 4 — Ba, Mi, 5 — İda, Şilte, 6 — Sirkat, İrs, 7 — İk, Ah, Me, 8 — Av, Petek, 9 — Akim, Sani, 10 — Ayal, Tamir.

Yukarıdan aşağı :

- 1 — Plebisit, 2 — Ladik, Ay, 3 — Sel, Ar, Aka, 4 — İsim, Kavil, 5 — Padişah, 6 — İsa, İt, 7 — Sek, Mesa, 8 — İnilti, Tam, 9 — Ermeni, 10 — Elân, Sekir.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecebel
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecebel memleketler: Seneligi 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Ramazan 20 — Kasım 6
S. İmsak Güneş Ögle İkinci Akşam Yatsı
E. 12.09 1.49 7.04 9.43 12.00 1.34
Va. 5.03 6.43 11.58 14.38 16.53 18.27

İdarehane: Babıâli civarı Acımsuluk sokak No. 13

İZMİR

ve mülhakatı için AKŞAM gazetesinin tevzi yeri münhasıran İzmirde İkinci Beyler sokak 52 numarada Hamdi Bekir Gürsoylar mağazasıdır. ★

AKŞAM

MATBAASI

Rotatif makinelerinde resimli ve renkli gazete ve mecmuaları, baskı ade-di yüksek risale, kitab ve her nevi matbuaları en-temiz şekilde en ehven şeraitle basar. ★

Devamlı işler için hususî şerait tesbit edilir. Fazla tafsilât için matbaa idaresine müracaat.

Telefon: 20497

KÜÇÜK İLÂN

okuyucularımız arasında

EN SERİ,

EN EMİN

EN UCUZ

vasıtaadır. Alım satım, kira işlerin-de iş ve işçi bulmak için istifade ediniz! ★

DİŞİ KORSAN

Tarihi Deniz Romanı

Yazan: İskender F. Sertelli Tefrika No. 174

Hayatta nihayet bir arkadaş buldum: Şarap! Onunla baş başa kalınca bütün ıztırlarımı unutuyorum

— Ben, yalnız değilim arkadaş! Derdlerim, ıztırlarım, düşüncelerim var.

— Onlar, benim de arkadaşlarımdır. Fakat, ben o arkadaşlardan usan-dım artık. Şimdi benim candan bir arkadaşım var: İçki.

Aryüs ayağa kalktı. Nasir'in yanı-na gitti:

— Haydi gel, seni de bu arkadaşım-la tanıştırayım.

— Zahmet etme, onunla ben de ta-nışıyorum. Görmüyor musun önüm-de kadehi?

— O halde neden içmiyorsun? Gözlerin hâlâ parlıyor. Hiç içme-miş gibi görünüyorsun!

Nasir testiyi aldı, Aryüsün bardağı-nı da doldurdu.

— Haydi beraber içelim, asilzadem! Aryüs içerken kendi kendine mırıl-dandı:

— İnsan, ancak insanlığıle öğüne-bilir. Asalet.. boş şey. Birbirimize verdiğimiz kuru ünvanlarla kendimi-zi aldatıyoruz. Ben, memleketimde bir şövalye idim. Arabların eline esir düştüm, forsalar arasına atıldım. Şim-di de bir esirim.

Oturdular.

Nasir sordu:

— İmparatorun esiri misin?

— Hayır. Aşkın esiriyim.

— Bir kadına aşkınsın demek?...
— Evet.

— Sevgilin Bizansta değil mi?

— Burada. İkimiz de şu mavi kub-benin altında yaşıyoruz.

— Birleşemiyor musunuz?
Fakat, arada büyük bir engel var.

— Ben senin yerinde olsam, arada-ki engeli derhal ortadan kaldırırm.

— Ortadan kolay kolay kalkacak bir adam değil.

— Kim olursa olsun, bu yolda gi-derken, yapılacak ilk iş: Aradaki en-gelleri yıkmaktır.

— İrade sahibi bir adama benzi-yorsun! Ben, senin gibi konuşan in-sanlarla arkadaşlık yapmaktan çok hoşlanırım. Adın ne?

— Petro...

— Nerelisin?

— Kefalonyalı.

— Kefalonyalı olduğun konuş-mandan belli. Sert, inatçı bir deniz-cisin demek... Çoktanberi buradamı-sın?

— Muhasaradan bir kaç gün önce adalardan gelmişim. Arablar Bi-zansı birdenbire sarınca, ben de bu-rada mahsur kaldım.

— Gemini nereye gectin?

— Haliçte bırakmıştım.

— O halde o gemiden hayır yok. Arablar almıştır onu.

— Şüphe yok. Yepyeni bir tekne idi. Ben de onların yerinde olsaydım, sahibsiz bir tekneye derhal el uza-tırdım.

— Derdini şimdi anladım! Kaybet-tiğin gemiyi düşünüyorsun, değil mi?

— Hayır. Onu çoktan unttum. Gü-nün birinde Akdenize çıkarsam, na-sıl olsa bir küçük yelkenli daha te-darik edebilirim.

— Parasız mısın?

— Param da var. Fakat, gene muhtarım. Kalbimdeki zinciri bir türlü atamadım.

Aryüs gülmeğe başladı:

— Anlıyorum... Sen de benim gi-bisin! Sen de benim gibi bir esirsin!

— Onu çok seviyordum. Bir ay-danberi izini kaybettim.

— Surların içindedir, merak etme!

— Bulamıyorum.

— Kuş olsa da uça, gene ineceği yer burasıdır. Arada bir engel var mı?

— Niçin sordun?

— Varsa, neden yıkıp geçmedin üstünden diyecektim?

— Onu şehrin başka bir semtine kaçırdılar sanıyorum. Engel varsa bile, ben tanımıyorum.

Melik bin Nasir bunları lâf olsun diye söylüyordu. Maksadı Aryüsle dostluğu ilerletmek ve sık sık konu-

ma zemini hazırlamaktı.

Aryüs:

— Meyhanelerde senin gibi kafa-ma uygun bir arkadaş bulacağımı sanmıyordum, dedi, şimdiye kadar nerede içiyordun?

— Başka bir semtin meyhanesin-de.

— Bundan sonra buradan ayrıl-mıyacağına söz ver bakayım...

— Burası çok hoşuma gitti. Bun-dan sonra kafamı burada dumanlı-yacağım, asilzadem!

— Çok âlâ. Fakat, şu asilzadeligi bırak artık. İkimiz de yabancı eller-deyiz... Ve ikimiz de birer kadının esirleriyiz. Bu esareten - başbaşa ve elele verip - kurtulmanın yollarını aramalıyız.

Melik bin Nasir, Aryüsle dostluğu ilerlettikçe kendisine ısınıyordu. Aryüs imparatora atıp tutuyordu. Na-sir, bu kadar dertli ve bilhassa im-paratora düşman olan bir adamı acaba kolayca öldürebilecek miydi?

Ertesi gece tekrar buluşmak üzere meyhaneden ayrıldılar.

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

1 — İŞ ARIYANLAR

YAZICI — Türkçe, Almanca, Fransızca yazı ve hesap bilen bir genç iş arıyor. V. K. Gazeteye müracaat. ★

FRANZISCA TERCÜMEYE VAKIF — Eski harfleri bilir, muhasip öğleden sonra çalışır, ehven seriatle iş arar. Akşamda (Şinasi) rümuza mektupla mü. ★

MUHASİP — Yabancı lisanlarına vakif çok tecrübeli bir muhasip, günde 1-2 saat da defterlerini cari kanunlara uygun ve ehven ücretle tutar. Akşamda Kâtip rumuzuna müracaat. ★ — 7

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

TECRÜBELİ BİR DAKTİLO İSTENİYOR — Eski yazıyı da bilen, orta tahsil görmüş, tecrübeli öz Türk daktilo isteniyor. Fenni malzeme bürosunda çalışmış bayanlar tercih olunacaktır. Mufassal ciddi referanslı tekliflerin «Daktilo» rümuza Galata posta kutusu 1288 adresine gönderilmesi. — 1

HAVAGAZI TESİSATI İÇİN İŞÇİ ARANMAKTADIR — Takımı ihtiyacı yoktur. Taliplerin 9 ile 10 arasında Galata Bankalar caddesi 47 No. da Voyvoda hanının zemin katında Osman Şakar müessesesine müracaat etmeleri. — 1

MUHASEBECİ ARANIYOR — Bir inşaat müessesesinin muhasebe işleri için bir muhasebeci aranıyor. Kısa tecrüme, hal ile istedikleri ücret miktarını yazı ile Galata Altıncı Vakıf han No. 3 adresine bildirmeleri. — 1

BİR BAYAN ARANIYOR — Orta mekteb tahsili olan ve daktilo bilen 15 - 20 yaş arasında aranıyor. Alman Kütüphanesi İzzet Karon'a müracaat. ★ — 1

RAKİPSİZ İŞ İÇİN HER YERDE PLÂŞ-YE ARANIYOR — Komisyonla çalışacak faal müteşebbis zevata bol kâr. Galata - Bankalar, Şehsüvar cad. 47 No. 1. Saat 18 - 19 mü. ★

BAYAN SEKRETER ARANIYOR — Öğrenmeğe istidatlı, hesabı, yazısı iyi olmalı; Fransızca bilmelidir. Galata - Bankalar, Şehsüvar cad. 47 No. 1. Saat 10 - 11 mü. ★

EBE ARANIYOR — Taliblerin tercüme hal, mektup, fotoğrafı ile Gaziantep Dr. Saib Özer Doğum Evine müracaatları. ★ — 3

3 — SATILIK EŞYA

350 LİRAYA ACELE SATILIK OTOMOBİL — Senelik fenni muayenesi yapılmış çok idareli marş otomatik bütün aksam ve lastikleri iyidir. Telefon 40230. ★ — 1

4 — KİRALIK - SATILIK

KİRALIK APARTIMAN — Nişantaş karakol karşısında tam tramvay durağında Saadet apartimanının birinci ve ikinci daireleri kiralıktır. Birinci kat beş oda ve geniş bir hol ikinci kat altı oda ve geniş bir hol kalorifer ve her gün sıcak su. Müracaat yeri aynı apartiman (3) numaralı dairedir. Telefon 43785. — 1

GEBZENİN BALÇIK KARIYESİNDE — Maa müstemilât dört odalı bir ev ayrıca saman ve hayvan ahır ve zahire ambarı ve iki dönüm ev bahçesi ve kuyu, sekiz kış, yüz dönüm arazi iki kış, yedi dönüm baği uygun fiatle satılıktır. Eyyup Sultan Şifa yokuşu 6 numarada Fehmi Kamçılıya müracaatları. —

ACELE KİRALIK MOBİLYALI VE BÜYÜK TARASALI ODA — Kalorifer, sıcak su, banyo. Cihangir Kumru sokak Yavuz ap. No. 1. ★ — 2

KİRALIK HANE — Süleymaniye Fetva yokuşu İzzet Bey sokak No. 12 nezareti fevkalâde Marmara ve Boğaza hakim altı oda terkos elektrik havagazı yağlı boya bahçesi mevcut banyo tertibatı yeni inşa edilmiş aynı sokakta 16 No. haneye müracaat. — 2

350 LİRAYA SATILIK EV — Kumkapıda Gerdanlık so. 2 No. ev acele satılıktır. Fener Tevki Cafer M. Mesnevi so. bakkal Mevlûde müracaat. ★ — 2

KÂĞIR ÜÇ ODALI VE BAHCALI EV — Fatih İskenderpaşa mahallesinde Deyneki sok. 7 No. kuyulu ve tulumlu ev acele satılık. Talipler Fatih postahane sırasında kahveci bay Akif'e mü. ★ — 1

BEBEKTE — Millet Bahçe karşı ve tramvay durağı perükâr dükkânı üstünde iki ev. Bahçe tatlı su kuyusu elektrik (5) er odalı satılık. İçindekilere müracaat. ★ — 2

SATILIK — Galatada Mumhane caddesinde (125) numara ile müraakkam içerisinde müteferrik daireleri ve altında depo ve mağazaları bulunan vasatı hesapla ayda (300) lira getirir ve her şey elverişli fevkalâde nezareti gayet metin (46) odalı bir bap han acele satılıktır. Görmek isteyenlerin her gün mezkûr han odabâşısına müracaatları. — 2

ÇOK GÜZEL EŞYALI KİRALIK APARTIMAN — Altı oda, kalorifer, sıcak su, Taksiminde Talimhanede Şehit Muhtar caddesinde Kader apartimanı kapıcısına müracaat. ★ — 1

KİRALIK — Beyoğlunda istiklal caddesinde yakın Kumbakarı yokuşunda kaloriferli dört odalık güzel bir apartiman kiralıktır. Flat uygun. Tel: 43358 N. suna. ★ — 1

MOBİLYALI ODA ARANIYOR — Beyoğlu taraflarında pansiyon arıyorum. Akşam gazetesinde «Bulgaristanlı» rümuza müracaat. ★

SATILIK ECZANE — Ceyhan'da Vatan eczanesi sahibinin hastalığı dolayısıyla satılıktır. Müracaat: Ceyhan Vatan eczanesi Ali Rıza. ★ — 16

FRANZISCA KONUŞAN — Bir aile nezdinde mobilyeli bir oda ehven fiatle kiralıktır. E. M. rümuza mektupla müracaat. ★

KİRALIK DAİRE — Suadiyede plâj karşısındaki köşkün birinci katı 4 oda, mutfak, salon, banyo, iki balkon ve bahçeyi havi daire senelik kiralıktır. Müracaat: Telefon: 23215. ★

SATILIK AP. — (10)oda (4) daire terkos havagazı elektrik manzara fevkalâde (3) senelik vergi yok. Mercan İsmetiye cad. 27 N. Karşısında kahveci İbrahimden sorulması. ★ — 5

DEVREN KİRALIK PERÜKÂR DÜKKÂNI — Mobilyesi ve bütün takımları vardır. Asmaaltında 63 numaraya müracaat. ★

KİRALIK AP. — Ortaköyde, vapur iskelesinde, Salhane sok. No. 12. Galatasaray, Kabataş lisesine yakın. 4 oda, hol, terkos, elektrik, havagazı, banyo. Mü: Yerrinde. ★ — 1

ACELE SATILIK AP. — Nişantaş Teşvikiye Kâğıthane cad. Kışadise sok. 3 N. her katında banyo konforlu senelik 700 lira iradlı 3 daire ittisalinde 7 N. 3 cü kat mü. ★ — 4

5/11/1938 de çekilen Türk Maarif Cemiyeti Piyangosunda Yerli malı eşya kazanan numaralar

Her bilet tam biletin dörtte biri olduğundan bu listede isabet eden numara sahibi o numara karşısında gösterilen miktarın dörtte birini alacaktır.

No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira
25	20	2399	4	4668	4	8312	4	11754	20	14419	20	17387	4
27	4	2438	100	4740	20	8350	20	11761	4	14460	4	17444	40
45	40	2443	20	4849	20	8354	20	11812	4	14480	4	17474	20
97	20	2454	4	4852	40	8360	20	11854	20	14514	4	17492	4
108	4	2457	20	4878	40	8363	4	11887	4	14603	40	17507	40
124	20	2503	100	5001	4	8402	4	11968	4	14631	20	17509	4
128	4	2511	100	5141	40	8431	4	12028	20	14632	40	17524	4
186	4	2569	20	5264	4	8434	40	12031	20	14660	4	17547	40
187	20	2579	4	5289	40	8607	20	12080	20	14687	20	17553	20
205	4	2752	4	5375	20	8617	4	12084	40	14703	20	17643	20
263	40	2801	4	5392	4	8622	20	12089	40	14705	20	17645	40
291	4	2856	40	5399	4	8660	4	12133	4	14762	40	17703	20
347	20	2955	40	5406	4	8812	4	12160	20	14829	4	17754	40
363	1000	3011	100	5437	4	8842	20	12190	40	14831	20	17784	20
381	4	3020	40	5511	20	8938	20	12199	20	14833	4	17818	20
389	40	3036	40	5637	20	8989	4	12225	4	14900	20	17819	4
424	20	3099	20	5654	4	9000	20	12340	4	14915	4	17921	40
570	20	3108	4	5655	4	9009	4	12341	4	14961	4	18026	20
598	40	3117	20	5658	4	9070	4	12372	4	14974	20	18058	20
602	4	3151	200	5679	20	9103	4	12394	40	15019	4	18073	20
620	4	3155	4	5713	4	9104	4	12427	40	15068	4	18148	4
673	4	3248	4	5735	4	9140	20	12456	4	15219	4	18237	4
678	20	3276	20	5834	20	9153	20	12466	20	15234	20	18361	4
682	20	3316	4	5871	40	9220	4	12472	400	15245	4	18368	4
690	4	3359	40	5906	4	9224	4	12492	40	15353	40	18378	4
705	4	3362	4	5911	20	9417	4	12494	4	15367	4	18384	20
738	100	3370	20	5924	4	9444	4	12500	40	15414	20	18391	4
810	20	3396	4	5928	4	9445	4	12508	4	15447	100	18441	4
815	4	3417	4	5973	4	9491	20	12516	4	15479	20	18523	4
826	4	3435	4	6018	4	9552	4	12626	20	15680	4	18539	4
832	100	3470	4	6038	20	9575	4	12678	4	15686	4	18566	4
874	40	3471	200	6041	4	9593	4	12728	20	15749	4	18742	100
925	20	3492	4	6072	4	9601	4	12820	400	15798	4	18778	20
968	20	3509	4	6101	20	9719	4	12856	4	15837	4	18780	40
99	20	3513	40	6170	20	9734	4	12952	20	15850	100	18805	20
1161	4	3567	20	6204	20	9745	4	12972	4	15932	20	18811	20
1230	4	3573	20	6235	40	9775	4	12979	4	16012	20	18914	4
1250	20	3628	40	6246	20	9797	20	13004	1000	16101	4	18916	4
1285	40	3674	4	6330	20	9813	400	13006	4	16259	20	18949	20
1360	4	3703	4	6347	20	9819	4	13026	20	16341	4	18966	40
1366	4	3743	4	6379	20	9834	40	13036	4	16360	20	18982	4
1388	4	3770	4	6390	20	9963	20	13054	20	16365	40	18993	200
1396	4	3773	20	6410	100	10037	20	13084	4	16366	20	19001	4
1399	4	3778	20	6411	4	10087	20	13156	20	16387	100	19060	20
1439	40	3783	4	6423	40	10122	20	13164	4	16430	4	19068	40
1579	20	3878	20	6480	20	10143	40	13243	40	16455	20	19082	4
1591	20	3985	4	6582	4	10172	20	13254	4	16463	20	19125	4
1620	40	3986	20	6679	4	10206	4	13272	4	16479	20	19215	40
1661	4	4023	20	6701	20	10254	4	13276	40	16508	4	19308	4
1683	20	4141	20	6706	40	10307	20	13294	4	16559	4	19317	4
1728	20	4151	4	6728	4	10406	20	13307	4	16675	200	19327	4
1733	4	4187	40	6824	4	10472	4	13314	4	16705	20	19360	20
1802	4	4230	20	7015	20	10482	4	13337	4	16805	20	19372	20
1804	4	4244	4	7018	4	10714	20	13504	20	16809	4	19414	4
1807	4	4277	4	7098	4	10730	100	13586	20	16820	4	19435	4
1836	20	4310	4000	7158	4	10736	4	13594	4	16858	4	19455	4
1912	4	4316	4	7195	40	10755	4	13599	20	16889	20	19465	20
1931	20	4318	4	7304	4	10776	4	13711	20	16975	4	19478	400
1947	40	4359	40	7383	100	10822	40	13726	40	17014	20	19484	4
1976	4	4384	4	7408	2000	10815	4	13750	20	17032	40	19505	4
1978	20	4407	4	7484	4	10850	40	13759	4	17035	4	19552	4
1986	40	4408	4	7573	100	10856	4	13829	40	17090	4	19596	4
1988	4	4456	4	7607	4	10978	4	13871	4	17103	4	19599	40
2027	4	4465	40	7676	4	11054	4	13887	400	17139	4	19673	20
2028	20	4470	4	7765	4	11202	400	14095	20	17166	20	19759	20
2095	20	4480	4	7784	4	11235	4	14171	4	17171	20	19805	4
2097	20	4490	4	7851	20	11242	4	14197	4	17220	4	19857	4
2162	4	4497	20	7902	4	11319	20	14216	4	17237	4	19901	100
2166	4	4519	4	8046	40	11579	200	14295	20	17243	4	19931	4
2227	4	4525	4	8227	4	11701	4	14342	200	17246	4	19950	200
2251	20	4587	20	8283	20	11743	4	14390	20	17261	40		
2314	4	4610	4	8306	40	11749	4	14413	20	17385	20		

1 — İkramiyeler 22/11/938 den itibaren Ankara'da Ulus meydanında Türk Maarif Cemiyeti genel merkezinden dağıtılacaktır.
2 — İstanbulda bulunanlar ikram

**Saçınızın
Yardımcısı**

Gürsaç'dır

Her eczaneden
ısrarla isteyiniz

FOR TEX

*Dünyanın
En Sağlam ve
Sihhi*

PREZERVATİFLERİ

Teki 10, 3 lük 20, 6 lük 40

kuruştur. Her eczanede bulunur.

PHILIPS AMPULUNDAN

Daha iyisi yoktur

TÜRKİYE İŞİHLİK HELİOS MÜESSESATİ İSTANBUL-GALATA
MÜHÜRÜSÜLÜ KONYA CADDESİ

DAVID

Müessesesi: Modern kadın Tuvaleti-
nin harikaları olan Paris ve Viyana-
nın en son Model (Jersey de Laine)
ve Kostüm Tayyörlerini takdim edi-
yor.

**Doktor
KEMAL NURİ İMRE**

Cild ve Zührevi hastalıklar
Mühassısı

Rumeli hanındaki muayenehanesini
Beyoğlu'nda Rus sefarethanesi karşı-
sında Suriye pasajında No. 8 e nak-
letmiştir. Telefon: 40153.

SAGUNAY BİÇKİ

Bayazit, Vezneciler Zeynep Ka-
mil sokağında Sagunay Bıçkı - Di-
kiş yurdunda talebe kaydına de-
vam edilmektedir.

Yurdumuza gelen talebeye en
son metotla Bıçkı - Dikiş ve fan-
tazi ve tabii her nevi çiçek göste-
rilir.

Yurd dokuz ay olup mezun olan
talebeye Kültür Direktörlüğünden
tasdikli diploma verilir.

Düzeltilme

İstanbul Emniyet Sandığı direktörlü-
ğünden:

Gazetenizin 5/11/938 tarihli nüshasının
10 uncu sahife ve 4 üncü sütununda 9450
hesap numaralı gayri menkule aid San-
dığımız borçlularından ölü bay Mehmed
Salih varislerine ilân yollu yapılan teb-
liğde birinci derecede ipotek göstererek
17/9/938 tarihinde yazılması lazım gelir-
ken 17/9/938 tarihinde yazılmış olduğun-
dan rashihi ilân olunur.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — İdareimizin Samsun fabrikası için şartnamesinde yazılı ebat ve evsaf-
ta olmak üzere 1000 metre mikabı kereste pazarlık usulü ile satın alınacaktır.
II — Muhammen bedeli beher m3 1 37.50 lira ve muvakkat teminatı
2812.50 liradır.
III — Eksiltme 18/XI/938 tarihine rastlayan cuma günü saat 14,30 da
Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılaca-
ktır.
IV — Şartnameler 1,87 lira bedel mukabilinde sözü geçen şubeden alına-
bilir.
V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme
paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8328)

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Beheri Tutarı L. K. S. Lir. Kr.	% 15 teminatı Lir. Kr.	Eksiltmenin Şekli Saati
Bileği taşı	96 adet	36.—	5.40	Pazarlık 14
Tütün tozu	100 ton	550.—	187.50	Açık 14,15
		ambalaj mas. 700.—		

1250.—
İskarta ip 1958 kilo —19.12.5 374.46 56.16 Açık 14,30
I — Paşabahçe fabrikasında eski cam fabrikası enkazından bakiye 50 san-
tim kutunda ve bir santim kalınlığında 96 adet bileği taşı, İzmir tütün fabri-
kasında mayıs 939 nihayetine kadar toplanacak 100 ton tütün tozu ve Üskü-
dar depolar grubunda mevcut 1858 kilo iskarta ip hizalarında yazılı usullerle
satılacaktır.
II — Muhammen bedellerile % 15 teminatları hizalarında gösterilmiştir.
III — Arttırma 28/X/938 tarihine rashiyan pazartesi günü hizalarında yazılı
saatlerde Kabataş Levazım ve Mübayaat şubesinde müteşkil komisyonunda
yapılacaktır.
IV — Bileği taşı nümuneleri Paşabahçe fabrikasında 1145+813=1958 kilo ip
nümunesi Üsküdar depolar grubunda görülebilir.
V — İsteklilerin arttırma için tayin edilen gün ve saatlerde % 15 teminat pa-
ralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8247)

I — Şartname ve projesi mucibince Karsta yaptırılacak idare binası in-
şaatı 31/X/938 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden kapalı zarf usulile
eksiltmeye konmuştur.
II — Keşif bedeli (40.237) lira. (20) kuruş ve muvakkat teminatı (3017)
lira (79) kuruştur.
III — Eksiltme 15/XI/938 tarihine rastlayan salı günü saat 14 de Kars
müstakil müdürlüğünde müteşkil komisyonunda yapılacaktır.
IV — Şartname ve projeler (201) kuruş bedel mukabilinde İstanbulda
İnhisarlar inşaat şubesiyle Ankara Başmüdürlüğünden ve Kars müstakil mü-
dürlüğünden alınabilir.
V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin Nafia Vekâletinin 12/VIII/
938 gün ve 67 sayılı tamimi mucibince ehliyet vesikasını haiz bulunmaları
lazımdır.
VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile Nafia Vekâletinden
alınacak ehliyet vesikası ve % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka tem-
inat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların ihale günü en geç saat 13 'e
kadar Kars müstakil müdürlüğünde müteşkil komisyon başkanlığına mak-
buz mukabilinde verilmesi ve posta ile gönderilecek mektupların da bu saate
kadar komisyonda bulundurulması lazımdır. (8052)

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. beheri tutarı L. K. S. L. K.	Muvakkat T. teminatı	Eksiltmenin şekli saati
82X114 ambalaj	30000 Kg.	30.50 9150.—	686.25	Kapa. Zarf 14,30
kâğıdı				
Toz tütün çuvalı	2000 Ad.	26.75 535.—	40.12	Açık. 15
3/8 200 m/m bo- yunda yuvarlak başlı civata	4000 >			
3/8 120 m/m bo- yunda yuvarlak başlı civata	8000 >	440.—	33.—	15,30
3/8 demir pul	12000 >			
Terazi	60 Kg.			
	20 Ad.	17.— 340.—	25.50	Pazarlık 16,30

I — Nümunesine uygun olmak şartile 30000 kilo 82 X 114 ambalaj kaa-
dı, 2000 adet ince şeyler konabilecek standard normal sık örgülü toz tütün
çuvalı, Cibali bakım evine yapılan platformlara lazım olan yukarıda ebat ve
miktarı yazılı civata ile demir pul ve taahhüdünü ifa etmeyen müteahhit he-
sabına alınacak 38 damgalı ve kefeli 10 kiloluk ve yanlıkları aleminyom
ve ölçüler müfettişliğinde damgalı 20 adet terazi ayrı ayrı hizalarında yazılı
usullerle eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösteril-
miştir.

III — Eksiltme 21/XI/938 tarihine rastlayan pazartesi günü hizalarında
yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyo-
nunda yapılacaktır.

IV — Ambalaj kâadı nümunesi her gün sözü geçen şubede görülebilir.

V — Açık eksiltme ve pazarlığa iştirak etmek isteyenlerin münakasa için
tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı
yazılı komisyona gelmeleri, kapalı zarf eksiltmesine iştirak etmek isteyenle-
rin de mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile % 7,5 güvenme parası
makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfları
eksiltme günü en geç saat 14 de kadar adı geçen alım komisyonu başkanlı-
ğına makbuz mukabilinde vermeleri lazımdır. (8084)

İstanbul Orman Baş Müdürlüğünden:

1 — Orman Umum müdürlüğü hesabına malzemesi İstanbul orman çe-
virge müdürlüğü tarafından verilmeğe şartile nümune ve şartnamesi veçhile
4865 lira bedeli muhammen ile 80 kalem evrakı matbuanın tab ve teclidi açık
münakasaya konulmuştur.

2 — Şartname ve nümuneler bedelsiz olarak İstanbul orman çevirge mü-
dürlüğünde görülebilir. Yapılacak işler çevirge Md. de mevcut nümunelere
göredir.

3 — Eksiltme ikinci teşrin 18 inci cuma günü saat 15 de İcra edilecektir.

4 — Muvakkat teminat 364 lira 88 kuruştur. Teminatlar İstanbul Orman

mesul muhasipliğinden alınacak makbuz ile ziraat bankasına yatırılacaktır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin şimdiye kadar beş bin liralık bu gibi işleri
yapmış olmaları ve ehliyetleriyle birlikte belli gün ve saatte sözü geçen komis-
yona gelmeleri. (8157)

Mali Müşavirler ve Muakkipler Cemiyetinden:

Cemiyetimizin umumî hey'etimiz 30 Teşrinisani 938 çarşamba günü saat
10 da Cemiyetin Merkezinde fevkalâde olarak toplanacağından bütün âzanın
mezkûr saatte bulunmaları rica olunur.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Devletdemiryollarına alınacak müfettiş muavini müsabaka şartları

Hareket müfettişi yetişmek üzere müsabaka ile müfettiş muavini alına-
caktır. Müsabaka şartları aşağıda yazılıdır.

1 — İmtihanda kazananlara 130 lira aylık verilecek ve staj müddetinin hi-
tamında müfettişliği tasdik edileceklerin aylıkları 151 liraya iblağ olunacaktır.
2 — Müsabaka imtihanlarının yapılacağı mahaller, taliplerin adedine gö-
re bilâhare tesbit edilecektir.

3 — Müfettiş muavini olabilmek için lazım olan evsaf ve vesaik.

A — Türk olmak.

B — 40 yaşını geçmemiş olmak.

C — Mühendis veya yüksek iktisat ve ticaret mektebi mülkiye mektebi

hukuk veya fen fakültesi mezunu olmak.

Ç — İşletme merkezlerinde yapılacak sağlık muayenesinde faal hizmette
çalışmağa mani bir hali olmamak.

D — Askerlikte iliği bulunmamak.

E — Fransızca, Almanca, İngilizce ve İtalyanca lisanlarından birine vakıf

olmak tercih sebebidir.

Müracaatname ile birlikte ibraz edilecek vesaik.

A — İstida ve 6 adet vesika fotoğrafı,

B — Polisten tasdikli iyi durum kâğıdı.

C — Nüfus cüzdanı.

Ç — Mektep diploması

D — Askerlik vesikası

E — Makine ile yazılmış kısa tercüme hal varakası

F — Şimdiye kadar başka yerde çalışmışsa aldığı bonservis örnekleri

Bu vesikalari eksik olanlar ve muayyen vakitte müracaat etmeyenler mü-
sabaka imtihanına kabul edilmezler.

4 — Müsabaka imtihanları 28/11/938 tarihine müsadir pazartesi günü
yapılacaktır. Talipler yazılı vesaikle en nihayet 20/11/938 tarihine kadar Sir-
keci, Haydarpaşa, İzmir, Ankara, Afyon ve Adana işletme müdürlüklerine mü-
racaat etmiş ve sıhhi muayenelerini yaptırmış olmalıdırlar.

5 — Müsabaka imtihanında riyaziye (âli değıl) memleketin iktisadi coğ-
rafiyası iktisat Türk ve Türkiye tarihi umumî tarih ve coğrafya sorulacak ve
bildiği dil ve müteakilen Türkçeden tercüme yaptırılacaktır.

6 — Staj müddeti 12 ay

1/2/3/ ncü sınıf istasyon ve ambarlarda 4 >

Hasilat servisinde 2 >

Başmüfettişlik kaleminde 2 >

Müfettiş kursunda ve imtihanı 3 >

Müfettiş nezdinde 3 >

24 >

(8241)

Doktor alınacak

Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden:

İşletmelerde münhal bulunan kısım hekimliklerine, mecburi hizmete tabi
olmayan ve bu sene askerlik hizmetini bitirmiş olan gençlerden beş doktor ali-
nacaktır.

Bu doktorlara ayda 177 lira ücret ve ikametleri için ayrıca lojman verilecek-
tir. Lojman bulunmayan yerlerde ev kirası verilir.

Kısımları dahilinde yapacakları vazife seyahatlerinde ayrıca harcarah da
alınlar.

Talip olanların bir dilekçe ile Ankara'da Zat işleri müdürlüğüne müracaat
etmeleri ilân olunur. (8242)

Eskişehir Nafia müdürlüğünden:

Sivrihisar - Hamidiye yolunun Kaymaz - Hamidiye arasında takriben 25
kilometrelık kısmının beher kilometresi 75 lira bedel mukabilinde ve mevzu
usuller dairesinde istikşaf ameliyatı açık olarak eksiltmeye konulmuştur.
Umum ameliyatın muhammen bedeli 1875 liradır.

Eksiltme 28/11/938 tarihine müsadir pazartesi günü saat 15 de Vilâyet
Daimi Encümeninde yapılacaktır.

Muvakkat teminatı 140,62 liradır.

Bu işe ait evrak Nafia Müdürlüğünde görülebilir.

İsteklilerin bu gibi işleri yapmış olduklarına dair vesika veya mühendis-
lik diploma ve ruhsatnamesini ibraz eylemeleri ve ihale tarihinden en az se-
kiz gün evvel vilâyete müracaatla ehliyet vesikası almaları şarttır. (8172)

Liseler alım satım komisyonundan

Cinsi	Miktarı adet	Beherinin T. B. Kr.	İlk teminatı Lira Kr.	Eksiltmenin yapı- lacağı gün ve saat
Karyola	205	1110	170 75	18/11/938 cuma G. S. 15de
Battaniye	205	1050	161 50	" " " " "
Pamuk	2800	42	88 25	" " " " "
Yorgan	205	450	69 20	" " " " "
Talebe dolabı	200	1100	165 00	" " " " "
Yatak çarşafı	515	160)		
Yorgan	410	280)	174 25	18/11/938 cuma G. S. 15.43
Yastık kılıfı	410	35)		
Yastık yüzü	410	50)		
Sürahi	50	70)		
Düz tabak	600	28)		
Çukur tabak	200	28)	27 25	" " " " "
Çay fincanı	200	35)		
Su bardağı	200	12)		
Kaşık	200	35)		
Çatal	200	35)	24 00	" " " " "
Bıçak	200	55)		
Çay kaşığı	200	20)		

Komisyonumuza bağlı Galatasaray Lisesinin ihtiyacı olan yukarıda cin-
si, miktarı, beherinin tahmin bedeli ve ilk teminatları yazılı eşyaları hizala-
rında gösterilen gün ve saatlerde kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme Beyoğlu İstiklâl caddesi numara 349 da Singer Dikiş mağaza-
sının üst katında Liseler Alım Satım Komisyonunda yapılacaktır.

İstekliler 938 yılı Ticaret odası vesikası ve ilk teminat makbuzlarıyla
birlikte 2490 sayılı kanunun tarifati dairesinde hazırlayacakları teklif mek-
tuplarını belli saatten bir saat evveline kadar sözü geçen Komisyon Başkan-
lığına makbuz mukabilinde vermeleri.

Teminatlar Liseler muhasebeciliğine yatırılacaktır, ve şartname nümü-
neleri görmek isteyenlerin Galatasaray Lisesinde Komisyon Sekreterliğine
müracaatları. (8097).

Çil
Leke
Ergenlik
Sivilce
Buruşukluk
Pörsüklük
ihtiyarlık
Çirkinlik
izale eder

H A S A N yağlı ve yağsız acıbadem, yağsız kar ve yarım yağlı gece ve gündüz kremleri çilleri ve sivilceleri ve lekeleri kat'iyyen izale eder. İhtiyarları gençleştirir, gençleri güzelleştirir. H A S A N ismine ve markasına dikkat. Hasan deposu.

Beyaz bir
çehre
Lâtlif bir
cild
Parlak bir
ten
Gergin bir
vücut
Cazibeli
gençlik
Güzel bir
yüz
Billur
gerdan
temin eder

Emsali arasında en güzel ve şık mobilyalar satan (Eski HAYDEN) Yeni

BAKER mağazaları
 Ziyaret ediniz. SALON; YEMEK ve YATAK ODASI takımları zengin çeşitler her yerden iyi şartlar ve ucuz fiatlarla bulursunuz.

Bayan aranıyor

Çok iyi almanca ve türkçe yazıp tercümeye muktedir ve daktilografı bilen bir bayana ihtiyac vardır. Referans ve kabiliyetini bildirmek için Y. K. posta kutusu 569 İstanbul adresine mektubla müracaat etmesi.

Dr. Hafız Cemal

Lokmanhekim
 Dahiliye mütehassısı
 Divanyolu 104
 Muayene saatleri Pazar hariç her gün 2,5-6 Salı, Cumartesi 9,5-12 fukaraya T. 22398

Öksürenlere ve göğüs nezlelerine

KATRAN HAKKI EKREM

NİMET Gişesi

Yine bir günde beş büyük ikramiye vererek birinciliği kazandı

4 0 0 0 0 lirayı

33665 No. bilet sahibi isminin mahfuz kalmasını isteyen Ankarada bir baya verdi

1 5 0 0 0 lirayı

30142 numaralı bilet sahibi Amasyada Bay Abdullaha verdi

1 2 0 0 0 lirayı

29899 numaralı bilet sahibi Kavakta Bay Fuada verdi

1 0 0 0 0 lirayı

10895 numaralı bilet sahibi Pangaltı Bilezikçi sokak 35/1 No. da 3 üncü dairede Bayan Şadan Üstün'e verdi

1 0 0 0 0 lirayı

10895 numaralı bilet sahibi Yeni Postane karşısında seyyar satıcı Bay Koço'ya verdi

Daima büyük ikramiyeleri vermek birinciliğini kazanan

NİMET Gişesi

Sahibi NİMET ABLA'nın uğurlu elinden sizde biletinizi alınız
 Adrese dikkat: Eminönü Tramvay caddesi 29/31 No. İstanbul Tel: 22802

Şekerci HACI BEKİR Mamulâtında

Türkün millî çeşnisi vardır
ALİ MUHİTTİN HACI BEKİR

İstanbul - Beyoğlu - Karaköy - Kadıköy

KANZUK

Soğuk algınlığı, nezle ve teneffüs yolları ile geçen hastalıklardan korur, grip ve boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

En rahat çelik somyelerle şık, metin ve ucuz

KARYOLALARI
 ve madenî möbleleri
HALİL SEZER

Karyola ve madenî eşya fabrika salonlarındaki meşherinde görülmüşür.
 Sirkeci, Salkımsöğüt, demir kapı caddesi No. 7 Tel: 21632

İç ve dış basur memelerinde, basur memelerinin her türlü iltihablarında, cerahatlenmiş fistüllerde, kanayan basur memelerinin tedavisinde

REKTA

daima muvaffakiyetle
 ŞİFAYI TEMİN EDER

Çocuk esirgeme kurumu genel merkezinden
 Gündüz Bakımevi direktörlüğü açıktır. Ana mekteplerinde çalışmış tecrübeli bir bayan öğretmen alınacaktır. Taliplerin vesikaları ile müracaatları. (8332)

Sahibi Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü Şevket Rado